

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

«До захисту допущено»
Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.

_____ Лариса ГРИЦЕНКО
«_» _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми Державні та місцеві фінанси

на тему:
Аналіз фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки
в контексті забезпечення їх фінансової безпеки

Здобувачки групи Ф-91а Білери Альбіни Олегівни

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело

Альбіна БІЛЕРА

Керівник Завідувачка кафедри, д.е.н., проф. _____ Лариса ГРИЦЕНКО

Суми 2023

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр

на тему:

Аналіз фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки

в контексті забезпечення їх фінансової безпеки

(назва кваліфікаційної роботи)

Білера Альбіна Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові здобувачки)

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 46 сторінках, з яких список використаних джерел із 39 найменувань. Робота містить 29 таблиць, 1 рисунок, а також 4 додатки.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Фінансовий аналіз суб'єктів публічного сектору економіки є важливим інструментом забезпечення їх фінансової безпеки та ефективного розвитку. Фінансовий аналіз дозволяє оцінити фінансовий стан за допомогою визначення його показників діяльності суб'єктів публічного сектору економіки, а також виявити їх сильні та слабкі сторони, ризики та можливості.

Фінансовий аналіз сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень щодо оптимізації фінансових ресурсів, покращення функціонування та трансформації економіки публічного сектору, зміцнення його ролі в соціально-економічному розвитку країни.

Тому актуальною є необхідність проведення комплексного аналізу фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки в контексті забезпечення їх фінансової безпеки на основі теоретичних засад та методичних підходів до цього процесу.

Мета кваліфікаційної роботи – вивчення теоретичних та практичних аспектів проведення фінансового аналізу суб'єктів публічного сектору економіки та їх впливу на фінансову безпеку.

Методи дослідження: аналізу, синтезу, аналогії, дедукції, індукції, абстрактно-логічний, порівняльний, коефіцієнтний, факторний, горизонтальний фінансовий аналіз.

Основні результати кваліфікаційного дослідження. Розкрито сутність, зміст та методичні підходи до фінансового аналізу в контексті забезпечення фінансової безпеки суб'єктів публічного сектору економіки. Проведено аналіз фінансового стану декількох підприємств. Визначено рівень їх фінансової безпеки та запропоновано напрямки покращення фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки.

Апробація дослідження здійснювалася на Міжнародній науково-практичній конференції:

Гриценко Л.Л., Білера А. О. Фінансова безпека підприємств. Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред.: Л. Л. Гриценко, І. В. Тютюник. – Суми : Сумський державний університет, 2022. С. 49–50.

Дослідження проведене двома здобувачами та складає комплексну кваліфікаційну роботу з Деркач Л. С.

Ключові слова: фінансовий аналіз, аналіз фінансового стану, рівень фінансової безпеки, аналіз діяльності, суб'єкт публічного сектору економіки.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.

Лариса ГРИЦЕНКО

(підпис)

«___» _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр

Здобувачки групи Ф-91а інституту бізнесу, економіки та менеджменту
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Білери Альбіни Олегівни

Тема роботи: Аналіз фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки в
контексті забезпечення їх фінансової безпеки

Затверджено наказом по СумДУ №0509-VI від «15» травня 2023 р.

Термін здачі здобувачкою завершеної роботи «29» травня 2023 р.

Вихідні дані до роботи: нормативні й законодавчі акти, матеріали статистичної звітності, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів господарювання, організацій та установ тощо.

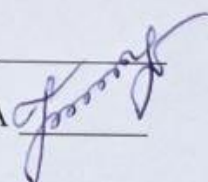
Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення):

- дослідити сутність, зміст та значення проведення фінансового аналізу суб'єктів публічного сектору економіки в контексті забезпечення їх фінансової безпеки;
- розглянути методичні підходи до аналізу фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки;
- провести фінансовий аналіз суб'єктів публічного сектору економіки в контексті забезпечення їх фінансової безпеки на прикладі декількох вітчизняних організацій;
- запропонувати рекомендації щодо покращення фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки.

Дата видачі завдання: «17» квітня 2023 р.

Керівник Завідувачка кафедри, д.е.н., проф. Лариса ГРИЦЕНКО _____

Завдання прийнято до виконання «17» квітня 2023 р. Альбіна БІЛЕРА _____

ЗМІСТ

Вступ	6
1 Теоретичні засади проведення фінансового аналізу суб'єктів публічного сектору економіки в контексті забезпечення їх фінансової безпеки	8
1.1 Аналіз фінансового стану як інструмент забезпечення фінансової безпеки: сутність, зміст та роль	8
1.2 Методичні підходи до проведення аналізу фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки	14
2 Аналіз фінансового стану та забезпечення фінансової безпеки суб'єктів публічного сектору економіки	21
2.1 Загальна характеристика діяльності суб'єктів публічного сектору економіки	21
2.2 Аналіз фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки.....	27
2.3 Визначення рівня фінансової безпеки та напрямків покращення діяльності суб'єктів публічного сектору економіки	43
Висновки	54
Список використаних джерел	56
Додаток А Сутність поняття «фінансовий стан»	61
Додаток Б Сутність поняття «аналіз фінансового стану»	62
Додаток В Фінансова звітність ДП «НАІС»	63
Додаток Г Фінансова звітність ДП «Антонов»	66

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Фінансовий аналіз суб'єктів публічного сектору економіки є важливим інструментом забезпечення їх фінансової безпеки та ефективного розвитку. Фінансовий аналіз дозволяє оцінити фінансовий стан за допомогою визначення показників таких як рентабельність, ліквідність та інші показники діяльності суб'єктів публічного сектору економіки, а також виявити їх сильні та слабкі сторони, ризики та можливості.

Фінансовий аналіз сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень щодо оптимізації фінансових ресурсів, покращення функціонування та трансформації економіки публічного сектору, зміцнення його ролі в соціально-економічному розвитку країни.

Однак на сучасному етапі функціонування економіки публічного сектору України характеризується низкою проблем, таких як недостатня ефективність та прозорість господарювання, низька рентабельність та конкурентоспроможність, висока залежність від бюджетних субсидій та кредитних ресурсів, недосконале законодавство та методологія фінансового аналізу.

Тому актуальною є необхідність проведення комплексного аналізу фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки в контексті забезпечення їх фінансової безпеки на основі теоретичних засад та методичних підходів до цього процесу.

Мета кваліфікаційної роботи – вивчення теоретичних та практичних аспектів проведення фінансового аналізу суб'єктів публічного сектору економіки та їх впливу на фінансову безпеку.

Поставлена мета зумовила необхідність вирішення наступних завдань:

- розглянути економічну сутність, зміст та роль аналізу фінансового стану;
- узагальнити методики щодо проведення аналізу фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки (СПСЕ);
- охарактеризувати діяльність СПСЕ;

- провести комплексний аналіз фінансового стану підприємств;
- визначити рівень фінансової безпеки СПСЕ та запропонувати напрямки покращення їх фінансового стану.

Об'єктом дослідження є теоретико-практичні засади щодо аналізу фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки.

Предметом дослідження є аналіз фінансового стану СПСЕ на прикладі: ДП «НАІС», ДП «Антонов».

У роботі використані такі методи дослідження, як: аналізу, синтезу, аналогії, дедукції, індукції, абстрактно-логічний, порівняльний, коефіцієнтний, факторний, горизонтальний фінансовий аналіз.

Інформаційною базою дослідження є матеріали вітчизняних і зарубіжних видань, матеріали періодичних видань, навчальні посібники, законодавчі та нормативні документи України, матеріали фінансової звітності: ДП «НАІС», ДП «Антонов» та інші інтернет ресурси.

Апробація дослідження здійснювалася на Міжнародній науково-практичній конференції:

Гриценко Л.Л., Білера А. О. Фінансова безпека підприємств. Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред.: Л. Л. Гриценко, І. В. Тютюник. – Суми : Сумський державний університет, 2022. С. 49–50.

Дослідження проведене двома здобувачами та складає комплексну кваліфікаційну роботу з Деркач Л. С.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

1.1 Аналіз фінансового стану як інструмент забезпечення фінансової безпеки: сутність, зміст та роль

Сутність аналізу фінансового стану полягає в систематичному дослідженні фінансових показників суб'єктів господарювання за допомогою різних методів та технік, що дозволяють отримати об'єктивну і повну інформацію про їх фінансове положення та результати діяльності.

Під сутністю фінансового аналізу в широкому сенсі розуміють як процес дослідження щодо поточного фінансового стану підприємства заради знаходження способів оптимізації його діяльності.

Аналіз фінансового стану є важливим засобом для оцінки та підтримки фінансової безпеки суб'єктів господарювання. Він дозволяє визначити сильні та слабкі сторони фінансової діяльності, виявити потенційні ризики та можливості, а також розробити заходи щодо їх усунення або використання [1].

Для початку з'ясуємо поняття фінансовий стан на підставі огляду трактувань дослідників, що вказані в додатку А.

Дослідження сутнісних характеристик науковцями показало, що фінансовий стан являє собою комплексну характеристику, яка формується внаслідок взаємозв'язку всіх складових системи фінансових відносин СПСЕ, обумовлюється сукупністю господарських і виробничих факторів, окреслюється системою показників, які висвітлюють наявність, розподіл та використання фінансових ресурсів [2].

В свою чергу фінансовий стан розтлумачують як певний набір показників, що являють собою систему та вказують на наявність, розташування і застосування ресурсів підприємства, а також фактичні, припустимі та приховані перспективи підприємства. Фінансовий стан можна охарактеризувати як ступінь

результативності використання чи врівноваження фінансових ресурсів протягом певного проміжку часу. Тобто, аналіз фінансового стану є виявленням спроможності підприємства здійснювати та фінансувати свою діяльність [3].

Фінансовий стан – це докладний опис діяльності СПСЕ, який сформований у певний проміжок часу та надає інформацію про реальні, найбільш допустимі можливості СПСЕ виконувати в належному обсязі фінансування своєї діяльності.

Сутність аналізу фінансового стану інтерпретували багато авторів та деякі з них зазначені в додатку Б.

Економічна сутність фінансового аналізу полягає в вивченні та оцінці фінансових результатів та ресурсів підприємства, їх впливу на ефективність діяльності та конкурентоспроможності підприємства. Фінансовий аналіз необхідний для виявлення та використання резервів підвищення фінансової стабільності, платоспроможності та рентабельності підприємства. На основі результатів проведеного фінансового аналізу здійснюється побудова фінансових моделей та прогнозів для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо планування, контролю та коригування фінансової політики підприємства [4].

Аналіз фінансового стану охоплює ретельне вивчення діяльності суб'єкта господарювання, яке сприяє усвідомленню рівня фінансового стану СПСЕ та його фінансової безпеки заради оптимізації діяльності в наступних періодах.

Аналіз фінансового стану ґрунтується на певних принципах. Принципи фінансового аналізу є загальними правилами та вимогами, які регулюють процес та методи аналізу фінансового стану підприємства. До них належать:

1. Цілеспрямованість – аналіз повинен враховувати мету, завдання, об'єкт, суб'єкт та користувачів аналітичної інформації [5].

2. Системність – аналіз повинен ґрунтуватися на системному підході, який враховує взаємозв'язок та взаємозалежність факторів, які впливають на фінансовий стан підприємства [6, 7].

3. Науковість – передбачає висвітлення економічної сутності досліджуваного явища, детальне пізнання об'єктивних законів функціонування підприємства

використовуючи наукові методи чи моделі для вивчення фінансового стану та результатів фінансово-господарської діяльності підприємства [6, 7, 8].

4. Достовірність – аналіз повинен використовувати достовірну, актуальну та об’єктивну інформацію з фінансової звітності та інших джерел [5].

5. Комплексність – аналіз повинен охоплювати всі аспекти фінансового стану підприємства для всебічного вивчення досліджуваного об’єкта використовуючи різноманітні методи та показники, адже на результат діяльності підприємства впливає цілий ряд факторів, що є взаємозалежними [6, 7, 8].

6. Суттєвість – аналіз повинен зосереджуватися на найбільш важливих та характерних ознаках фінансового стану підприємства, виявляючи причини та наслідки змін [5].

7. Регулярність – постійне вивчення фінансового стану підприємства або іншого об’єкта в розрізі часу, з урахуванням змін, що відбуваються в ньому та зовнішньому середовищі [7, 8].

8. Порівнянність – аналіз повинен застосовувати однаковий порядок розрахунку та інтерпретації показників, що забезпечує сумісність та можливість порівняти результати [5].

Перелік не є вичерпним, також існують інші принципи.

Аналіз фінансового стану суб’єкта господарювання має велику роль, оскільки він спрямований на реалізацію ряду завдань, серед яких можна виділити наступні:

- визначення стану діяльності СПСЕ;
- прогнозування фінансового стану СПСЕ;
- знаходження факторів впливу на фінансову діяльність СПСЕ;
- визначення можливих напрямів покращення або відновлення стану функціонування СПСЕ, оптимізація рівня фінансової безпеки;
- посилення інформаційної взаємодії між фінансовими менеджерами та об’єктом управління [9].

За допомогою аналізу показників фінансового стану суб’єкта господарювання вимірюється його потенціал в довгостроковій перспективі,

успішність його роботи в конкурентному середовищі. Фінансові показники є індикаторами загальної ефективності СПСЕ. Аналіз фінансового стану потрібний для стратегій з фінансового оздоровлення в разі необхідності [10].

Аналіз фінансового стану підприємства допомагає забезпечити його фінансову безпеку. Фінансовий стан підприємства впливає на його можливість отримати прибуток та розвиватися.

Фінансова безпека підприємства – це такий стан його фінансових ресурсів і відносин, який забезпечує його захист, стабільність і ефективність функціонування, можливість сталого і збалансованого розвитку та реалізацію його фінансових інтересів. Тому аналіз фінансового стану та фінансова безпека підприємства зв'язані між собою, оскільки перший є необхідною умовою для досягнення другої.

В такому разі пропонуємо розглянути важливість аналізу фінансового стану для фінансової безпеки та їх взаємозв'язок на рисунку 1.1.

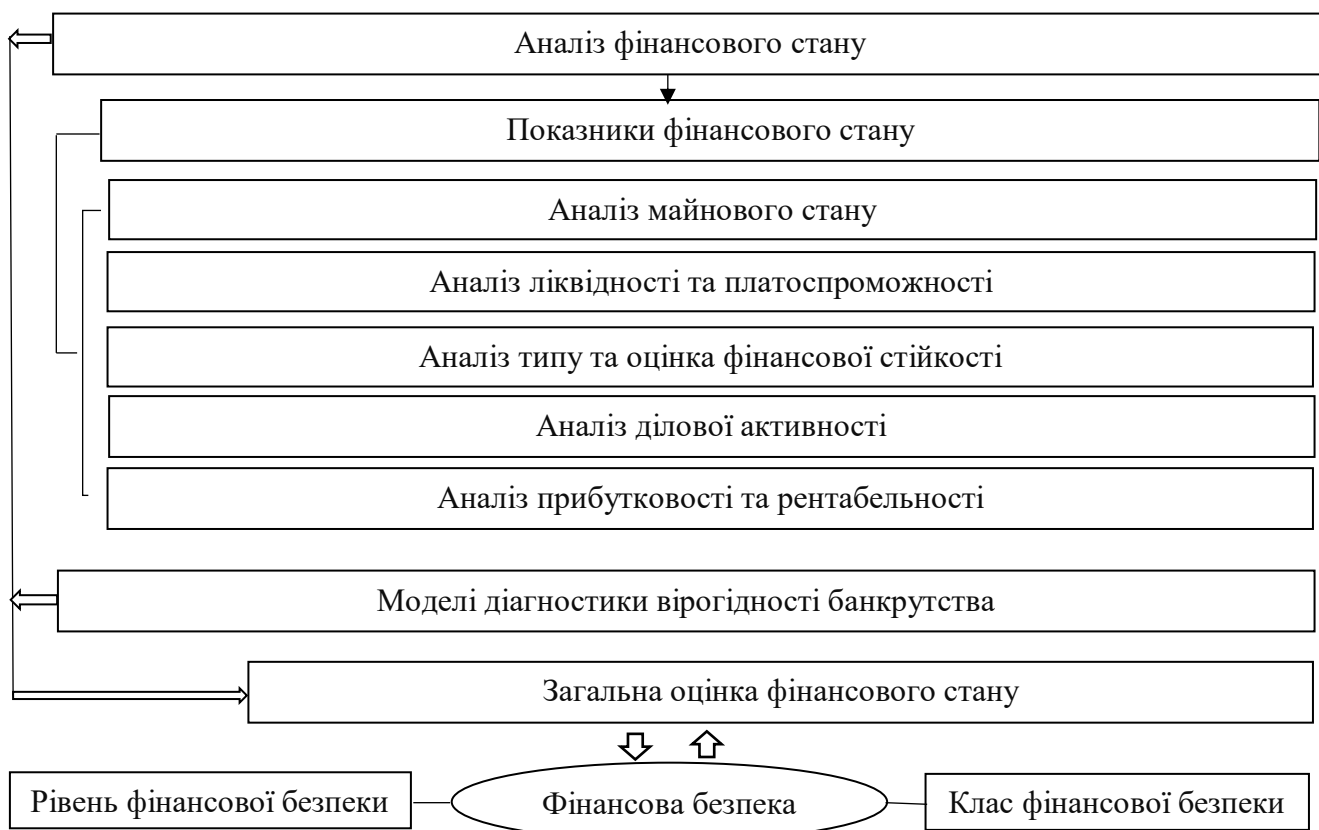

Рисунок 1.1 – Взаємозв'язок аналізу фінансового стану та фінансової безпеки підприємства

Функціонування суб'єкта господарювання на ринкових умовах потребує аналізу фінансового стану та діагностування можливості банкрутства, що являє собою комплексне дослідження з фінансової безпеки. Аналіз фінансового стану дозволяє оцінити загальний рівень ефективності діяльності підприємства. Діагностування можливості банкрутства є прогнозуванням фінансового стану, дозволяє передбачити імовірність потрапляння суб'єкта господарювання у кризовий стан або втрати здатності сплачувати свої зобов'язання. Фінансова безпека суб'єкта господарювання – це ступінь захищеності власних інтересів та спроможність підприємства протидіяти викликам з боку середовища, забезпечення сталого і гармонійного розвитку. В той же час рівень фінансової безпеки дає розуміння про фінансовий стан.

Оцінку фінансового стану здійснюють шляхом проведення фінансового аналізу, який є частиною фінансового менеджменту. Як говорить Томаш Чернай, напрямками здійснення фінансового аналізу є: аналіз економічного (фінансового) результату, аналіз рентабельності, аналіз ефективності, аналіз продукту. Прогнозними методами діагностики фінансового стану вважаються моделі банкрутства (індекс довіри, модель Альтмана, модель Тафлера, дискримінаційна функція Бірмана), кредитні моделі, тобто бальні методи оцінки [11].

Фінансовий аналіз необхідний для оцінки минулого, теперішнього та очікуваного майбутнього стану справ та управління фінансовою діяльністю суб'єкта господарювання [12].

Фінансовий аналіз – це аналіз даних бухгалтерського обліку чи аналіз фінансових звітів, з метою оцінки СПСЕ та його фінансового менеджменту. Отримані результати оцінки показників фінансової звітності порівнюють, знаходять взаємозв'язки та причинно-наслідкові моменти і визначається розвиток фінансової діяльності [13].

Зміст аналізу фінансового стану включає в себе визначення мети, об'єкта, предмета, періоду, бази та джерел аналізу, вибір методології та інструментарію аналізу, проведення розрахунків та оцінок, формування висновків та рекомендацій [1].

Основною метою діагностики фінансового стану є оцінка всіх складових діяльності суб'єкта публічного сектору економіки, що залежить від результатів господарської, виробничої та фінансової діяльностей, які збільшують резерви забезпечення стабільності та належного рівня прибутковості [14].

До мети фінансового аналізу належить надання необхідних відомостей щодо результатів діяльності підприємства для ухвалення управлінських рішень. Мається на увазі одержання певної кількості основних (найбільш важливих та інформативних) показників, які достовірно, цілісно висвітлюють фінансовий стан підприємства [4].

Об'єктами фінансового аналізу є суб'єкти господарювання.

Суб'єктами фінансового аналізу є аналітики [15].

Відповідно до доступу фінансової інформації користувачів поділяють на внутрішніх і зовнішніх. До внутрішніх користувачів входять: співробітники, менеджери, профспілкові діячі, ті хто безпосередньо знаходиться в межах підприємства чи установи. Зовнішні користувачі інформації складаються з: замовників та постачальників, інвесторів, банків, кредиторів, держави та її органів [12].

Предмет фінансового аналізу – це діяльність суб'єкта публічного сектору економіки, його фінансово-господарські процеси [15].

Серед основних вхідних даних для аналізу діяльності є внутрішні та зовнішні джерела інформації. Фінансова звітність являється найосновнішим джерелом та складається з балансу (який також називають бухгалтерський баланс, звіт про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіт про сукупний дохід, звіт про прибутки та збитки), додатку (примітки) до фінансової звітності та інші [12].

Підприємства до того ж з поміж яких є державної власності можуть використовувати облікову політику і методи для максимізації своїх прибутків і маскувати свої проблеми, тому автори Фрідсон та Альварез звертають увагу на критичне ставлення до фінансового аналізу звітності [16].

Діагностика фінансового стану зважаючи на часовий проміжок існує:

– *ex post* (після події) – досягнуті минулі та поточні фінансові результати;

– *ex ante* (перед подією) – фінансова ситуація в майбутньому [17].

Аналіз фінансового стану – це інструмент для прийняття рішень, потрібен для оперативних втручань та для фінансового планування, задля фінансової безпеки. Фінансовий аналіз виділяє проблемні області і втрачені можливості, щоб підтримати загальну стратегію діяльності [18].

В залежності від обсягу аналітичного дослідження фінансовий аналіз може бути тематичний та повний. Тематичний фінансовий аналіз застосовується при вивченні окремих напрямків, коли повний фінансовий аналіз є більш комплексним [8, 15].

Інструментами фінансового аналізу являється набір методів і моделей досліджень діяльності [15].

Роль аналізу фінансового стану полягає в тому, що він сприяє покращенню якості управління фінансами суб'єктів господарювання, плануванню та прогнозуванню їх функціонування та розвитку, забезпеченню ефективного використання фінансових ресурсів, попередженню та подоланню факторів, що загрожують їх фінансової безпеці [1].

Отже, було розглянуто сутність аналізу фінансового стану, його зміст та роль. Аналіз фінансового стану має вагоме значення для забезпечення фінансової безпеки СПСЕ, оскільки результати проведення аналізу вказують на можливі погіршення в діяльності, його розвиток та дозволяють оцінити рівень безпеки в цілому.

1.2 Методичні підходи до проведення аналізу фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки

Аналіз фінансового стану СПСЕ вимагає багато зусиль та часу, який характеризується двома основними аспектами: вибором методики аналізу, що відповідає потребам і адекватністю інтерпретації показників фінансового стану.

Для того, щоб визначити потенційні можливості для зміцнення фінансової безпеки, необхідно своєчасно й об'єктивно проводити діагностику фінансового стану СПСЕ. Якість аналізу фінансового стану СПСЕ залежить від методології, компетентності управління, яке приймає рішення, і від достовірної звітності суб'єкта господарювання. Від якості проведеного фінансового аналізу залежить ефективність функціонування суб'єкта господарювання [22].

Методи аналізу фінансового стану – це система теоретичних та пізнавальних категорій, регулюючих принципів та наукових інструментів дослідження господарської та фінансової діяльності СПСЕ.

Методи аналізу фінансового стану поділяються на формалізовані та неформалізовані. Неформалізовані методи аналізу фінансового стану опираються на описуванні аналітичних даних, порівняннях, графіках та діаграмах, які надають загальне уявлення та суб'єктивну оцінку. Формалізовані методи аналізу фінансового стану базуються на математичних моделях, коефіцієнтах, показниках та розрахунках, які забезпечують конкретні та об'єктивні результати [23]. В таблиці 1.1 наведено підвиди даний методів.

Таблиця 1.1 – Основні підвиди формалізованих та неформалізованих методів[23]

Неформалізовані методи	Формалізовані методи
1. Методи евристичного пошуку: - Метод експертних оцінок та сценаріїв - Психологічний метод - Морфологічний метод - Порівняльний метод	1. Традиційні методи
	2. Математично-статистичні методи вивчення зв'язків
	3. Методи детермінованого факторного аналізу
	4. Методи оптимізації показників

Метод експертних оцінок та сценаріїв – цей метод полягає в залученні кваліфікованих фахівців для оцінки фінансового стану за допомогою різних сценаріїв розвитку подій. Експерти враховують ризики, можливості, сильні та слабкі сторони суб'єкта господарювання, а також зовнішнє середовище.

Психологічний метод – цей метод ґрунтується на аналізі психологічного клімату суб'єкта господарювання, мотивації персоналу, стилю керівництва,

корпоративної культури. Даний метод допомагає виявити проблеми у взаємодії між людьми та їх вплив на фінансовий стан підприємства.

Морфологічний метод – цей метод передбачає розбиття фінансового стану на складові частини та їх подальше поєднання за різними критеріями, дозволяє отримати багато варіантів аналізу та вибрати найбільш оптимальний.

Порівняльний метод – цей метод ґрунтується на порівнянні фактичних показників фінансового стану з плановими, нормативними, середньогалузевими, конкурентними, тобто допомагає виявити відхилення та причини їх виникнення.

Традиційні методи – дозволяють провести початкове аналітичне оброблення інформації. До їх складу входять: балансовий метод, ряди динаміки, графічний метод та інші.

Математично-статистичні методи вивчення зв'язків – застосовуються в процесі вивчення зв'язків, коли результативні та факторні показники мають імовірнісну залежність, наприклад: компонентний аналіз, дисперсійний аналіз та інші.

Методи детермінованого факторного аналізу застосовуються, коли результативні та факторні показники мають функціональну залежність. До них входять: методи фінансових обчислень, способи елімінування та інші.

Методи поліпшення показників – мають за необхідність використання комп'ютерних програм чи технологій [23].

Наведемо основні методи аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Основні методи аналізу фінансового стану суб'єктів господарювання [24]

Метод	Характеристика
Комплексний метод	дозволяє визначити з різних боків діяльність суб'єкта господарювання, де з'являються проблеми та допомагає дослідити причини, які їх спричинили. Оцінює загальні показники підприємницької діяльності, що досліджуються в динаміці і розподіляються на два напрями (рентабельності та дохідності).
Рівноважний метод	заснований на забезпеченні рівноваги між ліквідними потоками, що стосуються інвестиційної, господарської, та фінансової діяльності суб'єкта господарювання.

Продовження таблиці 1.2

Метод	Характеристика
Коефіцієнтний метод	ґрунтується на підрахунку системної сукупності коефіцієнтів. Зважаючи на ці одержані показники аналізують діяльність суб'єкта господарювання чи конкретний аспект його діяльності, доповнюючи при цьому склад коефіцієнтів.
Інтегральний метод	обчислення інтегрального показнику на основі узагальнюючих показників за ступенем фінансової незалежності, платоспроможності та якості активів суб'єкта господарювання.
Безбитковий метод	ґрунтується на ролі операційного важеля у формуванні результатів діяльності суб'єкта господарювання, на ймовірності розпорядження його результатами й витратами з метою досягнення потрібних показників безбитковості виробництва.
Метод раціональної оцінки	передбачає оцінку фінансового стану суб'єкта господарювання, за якої досліджуються показники прибутковості, ділової активності, фінансової стабільності та платоспроможності суб'єкта господарювання.

Комплексний метод має переваги в: динамічному дослідженні показників господарської діяльності; всебічній оцінці рентабельності та доходності; визначенні проблемних сфер діяльності та факторів, що спричинили їх появу. До недоліків цього методу відносять значну трудомісткість, невизначеність нормативних показників для переважної кількості коефіцієнтів.

Рівноважний метод має переваги щодо: незначної трудомісткості; визначення відповідності однієї з типових ситуацій фінансового стану суб'єкта господарювання; присутності загальних рекомендацій для досягнення господарської та фінансової рівноваги при відхиленні суб'єкта господарювання від лінії рівноваги або зони безпеки. Проте є і недолік цього методу, нездатність врахувати стан суб'єкта господарювання в діловому, конкретному, ринковому і кредитному середовищі.

Серед переваг коефіцієнтного методу є ймовірність одержати характеристику якості різних аспектів господарювання підприємства в вигляді системи коефіцієнтів, які показують та включають впливовість зовнішнього та внутрішнього середовищ на його фінансовий стан. До недоліків даного методу відносять: достатньо важкий процес утворення результатів оцінки; бракує нормативних значень для переважної кількості коефіцієнтів; проблематичність врахування галузевої специфіки щодо діяльності суб'єкта господарювання.

В інтегрального методу присутні такі переваги: інтегральний (сукупний) показник можна в невизначений час доповнити довільною кількістю коефіцієнтів та аналітичних напрямків. До недоліків слід віднести: значну трудомісткість; потреба в використуванні процедури нормалізації для усунення різниці в якості впливу на фінансовий стан підвищення / зменшення окремих показників; труднощі в інтерпретації нормативних значень для інтегрального показнику; непогодження складу показників за деякими напрямками оцінювання фінансового стану.

Перевагами безбиткового методу є ймовірність удосконалення параметрів діяльності суб'єкта господарювання, що окреслюють операційну рентабельність. Недоліками є: необхідність розподілу витрат на непрямі й прямі, змінні та постійні; не погоджується з аспектами оцінення кредитоспроможності, конкурентоспроможності, ділової та ринкової активності [24].

Прийоми аналізу фінансового стану зазначені в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Основні прийоми аналізу показників фінансового стану, що визначаються за інформацією фінансової звітності [25]

Приєм	Характеристика
Вертикальний аналіз	дозволяє оцінити структуру фінансових показників, тобто виявити питому частку окремого показника від загального підсумку
Горизонтальний аналіз	дослідження динаміки показника в часі, знаходження абсолютних та відносних змін, відхилення показника в звітному проти базисного періодах
Факторний аналіз	встановлення причин зміни відносних і абсолютних фінансових показників, визначення впливу факторів на зміну фінансового показника, який аналізують
Трендовий аналіз	вивчення динаміки досліджуваного процесу за допомогою базисних темпів росту чи приросту показників та знаходження тренду
Коефіцієнтний аналіз	дослідження рівня і динаміки відносних показників фінансового стану, які обчислюються як відношення величин балансових статей чи інших абсолютних показників фінансової звітності, порівнюючи їх із базовими даними або нормативними

Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання входить до складу економічного аналізу та поділяється на внутрішньогосподарський та зовнішній фінансові аналізи, які в свою чергу мають набір показників з дослідження діяльності фінансового стану [26].

Основні нормативні документи, які допомагають в визначенні моделей оцінювання діяльності СПСЕ наступні [27]:

- Методика Мінфіну України щодо аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки [28].
- Методичні рекомендації Мінекономіки України щодо застосування критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності [29] та інші.

Системний підхід є основою методології створення системи показників, яка допомагає розподілити їх на підсистеми:

- показники майнового стану – це показники, які характеризують стан та рух ОЗ суб'єкта господарювання. До них належать: коефіцієнт оновлення, коефіцієнт придатності, коефіцієнт зносу, коефіцієнт вибуття;
- показники ліквідності та платоспроможності – це показники, які характеризують здатність підприємства своєчасно та повно виконувати свої зобов'язання перед кредиторами та іншими контрагентами. До них відносять: коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт покриття, коефіцієнт фінансового левериджу;
- показники фінансової стійкості – це показники, які характеризують спроможність підприємства функціонувати на довгостроковий перспективу за рахунок власного капіталу та інших джерел фінансування. До них належать: коефіцієнт фінансування, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт фінансового ризику, коефіцієнт автономії та інші;
- показники ділової активності – це показники, які характеризують обсяги та інтенсивність господарської діяльності СПСЕ, дозволяють оцінити швидкість і якість обороту майна та грошей. До них належать: обороти активів, обороти запасів, обороти дебіторської та кредиторської заборгованості;
- показники рентабельності та прибутковості – це показники, що характеризують ефективність господарської діяльності СПСЕ з точки зору отримання прибутку та дозволяють оцінити економічну ефективність. До них

належать: рентабельність власного капіталу, рентабельність активів, рентабельність продажів, рентабельність продукції;

– показники ефективності грошових потоків – це показники, що характеризують здатність генерувати та використовувати грошові кошти, дозволяють оцінити фінансову гнучкість та ліквідність. До них належать: чистий грошовий потік, покриття грошовим потоком, внутрішня норма доходності;

– інші показники [30].

В підсумку, було наведено методи, прийоми та систему показників аналізу фінансового стану.

2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

2.1 Загальна характеристика діяльності суб'єктів публічного сектору економіки

Суб'єкти публічного сектору економіки виконують різноманітні функції, такі як регулювання економічного розвитку, забезпечення національної безпеки, охорона здоров'я, освіта, соціальний захист, культура, екологія. Суб'єкти публічного сектору економіки можуть мати різну організаційно-правову форму, таку як державне підприємство, комунальне підприємство, бюджетна установа, державна чи комунальна організація.

Завдяки державному втручання за допомогою державного підприємства, що являє собою механізм досягається ринкова стабільність. Державні підприємства – це підприємства, що діють на основі державної форми власності, або підприємства, у статутному капіталі яких частка державної власності становить 50 і більше відсотків. Державні підприємства є суб'єктами господарювання, що відносяться до державного сектору економіки та є власністю держави [31]. Державні підприємства можуть мати комерційний характер і отримувати прибуток на відміну від бюджетних установ.

Розглянемо характеристику діяльності державного підприємства «Національні інформаційні системи».

ДП «НАІС» є державним підприємством, яке було засноване Мін'юстом України у травні 2015 року. Його організаційно-правова форма: державне підприємство. Підприємство виконує такі основні види економічної діяльності:

1. Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність – підприємство надає інфраструктуру для хостингу, оброблення даних і супутньої діяльності; надає спеціалізовані хостинг-послуги, такі як потокові послуги, веб-хостинг, надання простору для розміщення програмних додатків;

надає веб-послуги з доставки програмних додатків; надає центральні ЕОМ клієнтам; обробляє дані, отримані від клієнта, і складає спеціалізовані звіти на їх основі; надає послуги з уведення даних.

2. Установлення та монтаж машин і устаткування – підприємство встановлює і проводить монтаж машин і устаткування для своїх потреб або за замовленням клієнтів.

3. Спеціалізована оптова торгівля – підприємство займається оптовим продажем товарів, пов'язаних з інформаційними технологіями і комп'ютерними системами.

4. Комп'ютерне програмування – підприємство розробляє і модифікує комп'ютерне програмне забезпечення за власними проектами або за замовленням клієнтів.

5. Консультування з питань інформатизації – підприємство надає консультативні послуги з питань використання інформаційних технологій і комп'ютерних систем, а також з питань планування, розробки і управління інформаційними системами.

6. Діяльність з керування комп'ютерним устаткуванням – підприємство забезпечує керування комп'ютерним устаткуванням, яке використовується для розміщення інформації на веб-вузлах, обробка даних і пов'язаної діяльності.

7. Веб-портали – підприємство створює і експлуатує веб-портали, які надають доступ до інформації, продуктів і послуг через мережу Інтернет.

8. Видача в оренду офісних машин і устаткування, у тому числі комп'ютерів – підприємство надає в оренду офісне обладнання і комп'ютери своїм клієнтам або іншим користувачам.

9. Інша діяльність в сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем – підприємство виконує іншу діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем, крім тих, що входять до основного виду економічної діяльності.

ДП «НАІС» має головне підприємство та 22 регіональних філій в обласних центрах України. Підприємство функціонує лише на госпрозрахунковій основі.

Головне завдання діяльності підприємства заключається в технологічному, технічному забезпеченні, створенні та супроводженні програмного забезпечення, ведення автоматизованих систем Єдиних та Державних реєстрів, а також їх забезпечення, збереження та захист даних, надання доступу фізичним та юридичним особам до відповідних автоматизованих систем [32].

Динаміку щодо основних фінансово-економічних показників діяльності можна побачити в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Динаміка основних фінансово-економічних показників діяльності ДП "НАІС" за 2018–2022 рр., тис. грн.

Показник	Рік					Відхилення 2022 р. до 2018 р. (+/-)
	2018	2019	2020	2021	2022	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	423953	492203	494939	616870	480 594	56641
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	276154	300024	319492	421830	325 193	49039
Чистий фінансовий результат (прибуток / збиток)	49798	46038	49371	46855	48018	-1780
Необоротні активи	133 646	162 090	135 239	229 367	183787	50141
Оборотні активи	77 904	64 604	89 034	107 963	149 864	71960
Власний капітал	170 697	171 088	179 186	190 334	196 288	25591
Позиковий капітал	40 853	55 606	45 087	146 996	137 363	96510
Всього майна	211 550	226 694	224 273	337 330	333 651	122101

В ході проведення аналізу до таблиці 2.1 виявлено, що чистий дохід від реалізації продукції протягом періоду 2018 – 2021 років мав тенденцію до зростання з 423 953 тис. грн. до 616 870 тис. грн., проте в 2022 році знизився до 480 594 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції також впродовж періоду 2018 – 2021 років мала тенденцію до зростання з 276 154 тис. грн. до 421 830 тис. грн., втім за 2022 рік спостерігається зниження до 325 193 тис. грн. Чистий прибуток не мав чіткої тенденції до змін та коливався по роках. Так, складавши 49 798 тис. грн. в 2018 році знизився до 46 038 тис. грн. в 2019 році, зріс до 49 371 тис. грн. в 2020

році, знизився до 46 855 тис. грн. в 2021 році та зріс до 48 018 тис. грн. в 2022 році. Необоротні активи змінювалися протягом років, складавши 133 646 тис. грн. в 2018 році збільшилися до 162 090 тис. грн. в 2019 році, зменшилися до 135 239 тис. грн. в 2020 році, збільшилися до 229 367 в 2021 році та зменшилися до 183 787 тис. грн. в 2022 році. Оборотні активи змінювалися по роках, складавши 77 904 тис. грн. в 2018 році зменшилися до 64 604 тис. грн. в 2019 році та збільшилися до 149 864 тис. грн. в 2022 році. Власний капітал мав тенденцію до зростання з 170 697 тис. грн. в 2018 році до 196 288 тис. грн. в 2022 році. Позиковий капітал змінювався по роках, складавши 40 853 тис. грн. в 2018 році зріс до 55 606 тис. грн. в 2019 році, знизився до 45 087 тис. грн. в 2020 році, значно зріс до 146 996 тис. грн. в 2021 році та потім знизився до 137 363 тис. грн. в 2022 році. Загальна сума майна змінювалася по роках, складавши 211 550 тис. грн. в 2018 році зросла до 226 694 тис. грн. в 2019 році, знизилася до 224 273 тис. грн. в 2020 році, зросла до 337 330 тис. грн. в 2021 році та знизилася до 333 651 тис. грн. в 2022 році.

Наступне підприємство розглянемо ДП «Антонов»

ДП «Антонов» є українським державним авіаційним підприємством, яке створено 31 травня 1946 року та входить до складу концерну «Укроборонпром». Протягом часу існування командою працівників державного підприємства виготовлено понад ста видів і модифікацій спеціалізованих, пасажирських, транспортних літаків.

Основні види діяльності Державного підприємства «Антонов» такі:

– Створення нових зразків авіаційної техніки – це проектування, розробка, випробування і сертифікація літаків та їх систем для різних цілей і потреб. ДП «Антонов» має багаторічний досвід у створенні транспортних, пасажирських, сільськогосподарських і спеціалізованих літаків, які встановлювали світові рекорди і отримували нагороди.

– Створення серійних зразків літальних апаратів та їхніх систем – це виготовлення літаків та їх компонентів на серійному заводі «Антонов», який має сучасне обладнання і висококваліфікований персонал. Серійне виробництво

забезпечує високу якість і надійність продукції, а також можливість задовольнити попит на літаки ДП «Антонов» у світовому ринку.

– Модернізація літаків – це покращення характеристик і функціональних можливостей літаків, які вже експлуатуються. Модернізація дозволяє продовжити термін служби літака, збільшити його ефективність і безпеку, а також адаптувати його до нових вимог і стандартів. ДП «Антонов» пропонує модернізацію летючого складу за бажанням замовника або за необхідності.

– Надання авіаційних транспортних послуг і послуг з обслуговування авіаційної техніки – це виконання перевезень надважких і великогабаритних вантажів на літаках ДП «Антонов», яке є лідером світового ринку в даній сфері. Також це надання послуг з ремонту і технічного обслуговування повітряних і космічних літальних апаратів, а також підготовка льотного складу для експлуатації літаків ДП «Антонов».

ДП «Антонов» складається з таких основних структурних одиниць:

1. Науково-дослідне конструкторське бюро, яке займається розробкою, дослідженням, атестацією, супроводженням серійного виробництва і експлуатації авіаційної техніки.

2. Виробничий комплекс, який виконує завдання з виготовлення літаків та їх комплектуючих.

3. Льотно-експериментальна і доводча база, яка проводить льотні випробування, удосконалення і сертифікацію літаків, а також навчає льотний і технічний персонал.

4. Служби керуючих фахівців за проектами.

5. Авіатранспортний підрозділ. Національний авіаперевізник ДП «Антонов», який є світовим лідером у сфері повітряних перевезень надважких і великогабаритних вантажів.

6. Технічне обслуговування та ремонт повітряних і літальних космічних апаратів.

7. Підготування льотного складу навчання льотних і технічних складів персоналу замовників літаків для підготовки екіпажів літаків [33].

Розглянемо основні фінансово-економічні показники підприємства ДП «Антонов» в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Динаміка основних фінансово-економічних показників діяльності ДП «Антонов» за 2018–2022 рр., тис. грн.

Показник	Рік					Відхилення 2022 р. до 2018 р. (+/-)
	2018	2019	2020	2021	2022	
Чистий дохід від реалізації продукції	7820240	5996142	7513302	9361477	9796027	1975787
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6281674	3540973	4618846	5463026	4992169	-1289505
Чистий фінансовий результат (прибуток / збиток)	1093649	738 667	1071816	821689	1256669	163020
Необоротні активи	7385119	5934797	5493613	5795597	5463496	-1921623
Оборотні активи	7524179	5823403	8 126 611	8026233	9801233	2277054
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	-	147 763	172 222	75752	75709	75709
Власний капітал	9398282	8318481	9 043 694	8779829	9659602	261320
Позиковий капітал	5511016	3587482	4748752	5117743	5680836	169820
Всього майна	14909298	11905963	13792446	13897572	15340438	431140

З огляду таблиці 2.2 чистий дохід від реалізації продукції в цілому мав тенденцію до збільшення з 7 820 240 тис. грн. в 2018 році до 9 796 027 тис. грн. в 2022 році, що склало 1 975 787 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції коливалася по рокам, втім порівнюючи 2022 до 2018 років зменшилася з 6 281 674 тис. грн. в 2018 році до 4 992 169 тис. грн. в 2022 році, що склало -1 289 505 тис. грн. Чистий фінансовий результат є прибутковим, але не мав чіткої тенденції до змін та коливався по роках. Проте порівнюючи 2022 до 2018 років збільшився з

1 093 649 тис. грн. в 2018 році до 1 256 669 тис. грн., що склало 163 020 тис. грн. Необоротні активи в цілому зменшилися з 7 385 119 тис. грн. в 2018 році до 5 463 496 тис. грн. в 2022 році, що склало -1 921 623 тис. грн. Оборотні активи коливалися по рокам, проте порівнюючи 2022 до 2018 років збільшилися з 7 524 179 тис. грн. в 2018 році до 9 801 233 тис. грн. в 2022 році, що склало 2 277 054 тис. грн. Необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття в 2018 році не було та протягом 2019 – 2022 років зменшилися 147 763 тис. грн. до 75 709 тис. грн. Власний капітал коливався по роках, але порівнюючи 2022 до 2018 років збільшився з 9 398 282 тис. грн. в 2018 році до 9 659 602 тис. грн. в 2022 році. Позиковий капітал в цілому збільшився з 5 511 016 тис. грн. в 2018 році до 5 680 836 тис. грн. в 2022 році. Майно підприємства в цілому збільшилося з 14 909 298 тис. грн. в 2018 році до 15 340 438 тис. грн. в 2022 році, проте слід зазначити, що в 2019 році спостерігалось зменшення майна.

Отже, було охарактеризовано діяльність державних підприємств та наведено основні фінансово-економічні показники діяльності щодо досліджуваних підприємств державної власності.

2.2 Аналіз фінансового стану суб'єктів публічного сектору економіки

Фінансовий стан є одним з ключових показників ефективності діяльності суб'єктів публічного сектору економіки, який визначає їх здатність до самофінансування та виконання фінансових планів. Аналіз фінансового стану дозволяє оцінити ресурсний потенціал, фінансову стабільність, ліквідність, платоспроможність та рентабельність суб'єктів публічного сектору, а також виявити проблеми та ризики, що загрожують їх функціонуванню. Для визначення рівня фінансової безпеки підприємства можна використовувати систему показників, які відображають фінансовий стан підприємства, адже вони характеризують підсумки діяльності.

Фінансова безпека є системою кількісних та якісних параметрів фінансового стану суб'єктів публічного сектору, які комплексно відображають рівень їх фінансової захищеності в умовах зовнішньої та внутрішньої нестабільності. Фінансова безпека забезпечує збереження та розвиток функціональних можливостей суб'єктів публічного сектору, а також сприяє покращенню та зміцненню національної безпеки держави. Аналіз фінансової безпеки дозволяє визначити ступінь вразливості суб'єктів публічного сектору до негативних впливів, а також розробити заходи щодо їх запобігання та подолання.

В таблиці 2.3 наведено показники майнового стану підприємства ДП «НАІС»

Таблиця 2.3 – Показники майнового стану підприємства ДП «НАІС» за період 2018 – 2022 рр.

Показник	Рік					Відхилення	
	2018	2019	2020	2021	2022	+, –	%
Середньорічна вартість майна, тис. грн.	213301	219122	225484	280802	335491	122190	57,29
Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	136278	147868	148665	182303	206577	70299,5	51,59
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	77023	71254	76819	98498,5	128914	51890,5	67,37
Коефіцієнт співвідношення оборотних та необоротних активів	0,58	0,40	0,66	0,47	0,82	0,23	39,89
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства	0,20	0,21	0,21	0,19	0,15	-0,04	-22,18
Коефіцієнт вибуття	-	0,001	0,07	0,03	0,01	0,00	0,00
Коефіцієнт оновлення	-	0,34	0,13	0,30	0,01	0,00	0,00
Коефіцієнт зносу	0,51	0,58	0,64	0,66	0,72	0,20	39,43
Коефіцієнт придатності	0,49	0,42	0,36	0,34	0,28	-0,20	-41,82
Коефіцієнт приросту вартості основних засобів	-	0,38	0,06	0,33	-0,01	0,00	0,00

Згідно з таблицею 2.3 середньорічна вартість майна мала тенденцію до збільшення з 213 301 тис. грн. в 2018 році до 335 491 тис. грн. в 2022 році. Середньорічна вартість необоротних активів також мала тенденцію до збільшення з 136 278 тис. грн. в 2018 році до 206 577 тис. грн. в 2022 році. Середньорічна вартість оборотних активів збільшилася з 77 023 тис. грн. в 2018 році до 128 914

тис. грн. в 2022 році. Коефіцієнт співвідношення оборотних та необоротних активів змінювався по роках, складавши 0,58 в 2018 році зменшився до 0,40 в 2019 році, збільшився до 0,66 в 2020 році, зменшився до 0,47 в 2021 році та збільшився до 0,82 в 2022 році. Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства коливався по роках, становивши 0,20 в 2018 році збільшився до 0,21 в 2020 році та зменшився до 0,15 в 2022 році. Цей показник є меншим за нормативне значення більше 0,05. Коефіцієнт вибуття ОЗ змінювався по роках, становивши 0,001 в 2019 році збільшився до 0,07 в 2020 році та потім зменшився до 0,01 в 2022 році. Коефіцієнт оновлення ОЗ не мав чіткої тенденції до змін та коливався по роках. Так, складавши 0,34 в 2019 році зменшився до 0,13 в 2020 році, збільшився до 0,30 в 2021 році та зменшився до 0,01 в 2022 році, що значить погіршення. Коефіцієнт зносу мав тенденцію до збільшення з 0,51 в 2018 році до 0,72 в 2022 році. Цей показник не відповідає нормі менше 0,5, оскільки є більшим. Коефіцієнт придатності ОЗ мав тенденцію до зменшення з 0,49 в 2018 році до 0,28 в 2021 році. Даний показник не відповідає нормативному значенню більше 0,5. Коефіцієнт приросту вартості ОЗ не мав чіткої тенденції до змін та коливався по роках. Так, складавши 0,38 в 2019 році зменшився до 0,06 в 2020 році, збільшився до 0,33 в 2021 році та зменшився до від'ємного значення -0,01 в 2022 році. Даний показник не відповідає нормі, оскільки став меншим за нуль, коли повинно навпаки.

Тепер розглянемо показники майнового стану підприємства ДП «Антонов» в таблиці 2.4

Дані проведеного аналізу до таблиці 2.4 свідчать про те, що середньорічна вартість майна не мала чіткої тенденції до змін та коливалася по рокам. Так, становивши 14 245 168 тис. грн. в 2018 році зменшилася до 12 689 212 тис. грн. в 2020 році та збільшилася до 14 619 005 тис. грн. в 2022 році. Середньорічна вартість необоротних активів мала тенденцію до зменшення з 7 342 371 тис. грн. в 2018 році до 5 629 546,5 тис. грн. в 2022 році. Середньорічна вартість оборотних активів в цілому збільшилася з 6 902 797 тис. грн. в 2018 році до 8 913 733 тис. грн. в 2022 році.

Таблиця 2.4 – Показники майнового стану підприємства ДП «Антонов» за період 2018 – 2022 рр.

Показник	Рік					Відхилення	
	2018	2019	2020	2021	2022	+, –	%
Середньорічна вартість майна, тис. грн.	14245168	13333749	12689212	13845009	14619005	373837	2,62
Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	7342371	6659958	5714205	5644605	5629546,5	-1712825	-23,33
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	6902797	6673791	6 975 007	8076422	8913733	2010936	29,13
Коефіцієнт співвідношення оборотних та необоротних активів	1,02	0,98	1,48	1,38	1,79	0,77	75,88
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства	0,08	0,37	0,39	0,34	0,28	0,20	245,52
Коефіцієнт зносу	0,75	0,45	0,21	0,24	0,33	-0,42	-56,15
Коефіцієнт придатності	0,25	0,55	0,79	0,76	0,67	0,42	168,44

Коефіцієнт співвідношення оборотних та необоротних активів мав зміни по роках. Так, становивши 1,02 в 2018 році зменшився до 0,98 в 2019 році, збільшився до 1,48 в 2020 році, зменшився до 1,38 в 2021 році та збільшився до 1,79 в 2022 році. Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства коливався по роках, становивши 0,08 в 2018 році збільшився до 0,39 в 2020 році та зменшився до 0,28 в 2022 році. Даний коефіцієнт не відповідає нормативному значенню більше 0,5. Коефіцієнт зносу мав зміни по роках. Так, становивши 0,75 в 2018 році зменшився до 0,21 в 2020 році та потім збільшився до 0,33 в 2022 році. Цей коефіцієнт відповідає нормативному значенню менше 0,5, окрім 2018 року.

Коефіцієнт придатності коливався по роках, становивши 0,25 в 2018 році збільшився до 0,79 в 2020 році та потім зменшився до 0,67 в 2022 році. Даний коефіцієнт відповідає нормативному значенню більше 0,5, окрім 2018 року.

Тепер розглянемо показники ліквідності відповідних підприємств. В таблиці 2.5 наведено показники ліквідності ДП «НАІС».

Таблиця 2.5 – Показники ліквідності підприємства ДП «НАІС» за період 2018 – 2022 років

Показник	Рік					Відхилення	
	2018	2019	2020	2021	2022	+, -	%
Коефіцієнт покриття	1,91	1,16	1,97	0,73	1,09	-0,82	-42,8
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,05	0,94	1,64	0,66	1,04	-0,01	-1,1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,82	0,79	1,41	0,56	0,80	-0,02	-2,0
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	37 051	8 998	43 947	-39 033	12 501	-24550	-66,3

Дивлячись на таблицю 2.5 коефіцієнт покриття змінювався по роках. Так, складавши 1,91 в 2018 році зменшився до 1,16 в 2019 році, збільшився до 1,97 в 2020 році, зменшився до 0,73 в 2021 році та потім збільшився до 1,09. Даний показник в нормі. Коефіцієнт швидкої ліквідності змінювався по роках, складавши 1,05 в 2018 році зменшився до 0,94 в 2019 році, збільшився до 1,64 в 2020 році, зменшився до 0,66 та потім збільшився до 1,04 в 2022 році. Коефіцієнт абсолютної ліквідності також змінювався по роках, становивши 0,81 в 2018 році зменшився до 0,79 в 2019 році, збільшився до 1,41 в 2020 році, зменшився до 0,56 в 2021 році та збільшився до 0,80 в 2022 році. Цей показник в нормі. Чистий оборотний капітал змінювався по роках, складавши 37 051 тис. грн. в 2018 році зменшився до 8 998 тис. грн. в 2019 році, збільшився до 43 947 в 2020 році, значно зменшився до від'ємного значення -39 033 тис. грн. в 2021 році та збільшився до 12 051 тис. грн. в 2022 році. Слід зазначити, що в 2021 році не відповідав нормативному значенню.

В таблиці 2.6 – наведено показники ліквідності ДП «Антонов».

Таблиця 2.6 – Показники ліквідності підприємства ДП «Антонов» за період 2018 – 2022 років

Показник	Рік					Відхилення	
	2018	2019	2020	2021	2022	+, –	%
Коефіцієнт покриття	1,83	2,32	2,05	2,20	2,25	0,42	22,84
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,91	0,84	0,92	1,23	1,28	0,37	40,39
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,14	0,11	0,53	0,50	0,22	0,08	54,51
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	3423044	3313127	4162027	4381171	5441216	2018172	58,96

З огляду таблиці 2.6 коефіцієнт поточної ліквідності змінювався по роках. Так, становивши 1,83 в 2018 році збільшився до 2,32 в 2019 році, зменшився до 2,05 в 2020 році та збільшився до 2,25 в 2022 році. Даний коефіцієнт відповідає нормативному значенню більше 1. Коефіцієнт швидкої ліквідності коливався по роках, становивши 0,91 в 2018 році зменшився до 0,84 в 2019 році та збільшився до 1,28 в 2022 році. Даний показник в нормі. Коефіцієнт абсолютної ліквідності коливався по роках, становивши 0,14 в 2018 році зменшився до 0,11 в 2019 році, збільшився до 0,53 в 2020 році та потім зменшився до 0,22. Цей показник відповідає нормативному значенню, окрім 2018 та 2019 років. Чистий оборотний капітал змінювався по роках, становивши 3 423 044 тис. грн. в 2018 році зменшився до 3 313 127 тис. грн. в 2019 році та збільшився до 5 441 216 тис. грн. в 2022 році. Даний показник відповідає нормативному значенню більше нуля.

В таблиці 2.7 показано тип фінансової стійкості ДП «НАІС»

Таблиця 2.7 – Визначення типу фінансової стійкості підприємства ДП «НАІС» за період 2018 – 2022 рр., тис. грн.

Показник	Рік				
	2018	2019	2020	2021	2022
Власний капітал	170 697	171 088	179186	190334	196 288
Необоротні активи	133 646	162 090	135239	229367	183787
Власний оборотний капітал	37 051	8 998	43 947	-39 033	12 501
Довгострокові кредити	0	0	0	0	0

Продовження таблиці 2.7

Показник	Рік				
	2018	2019	2020	2021	2022
Короткострокові кредити	40 853	55 606	45087	146996	137 363
Сума запасів і витрат	35 037	12 519	15210	11104	7 323
Наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів	37 051	8 998	43 947	-39 033	12 501
Загальна сума основних джерел покриття запасів і витрат	77 904	64 604	89 034	107 963	149 864
Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів	2 014	-3 521	28 737	-50 137	5 178
Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів і довгострокових кредитів	2 014	-3 521	28 737	-50 137	5 178
Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел покриття запасів і витрат	42 867	52 085	73 824	96 859	142 541
Тип фінансової стійкості	{1;1;1} - абсолютна фінансова стійкість	{0;0;1} - нестійкий фінансовий стан	{1;1;1} - абсолютна фінансова стійкість	{0;0;1} - нестійкий фінансовий стан	{1;1;1} - абсолютна фінансова стійкість

З огляду таблиці 2.7 тип фінансової стійкості постійно змінювався з абсолютної фінансової стійкості до нестійкого фінансового стану і навпаки. Незважаючи на такі коливання фінансова стійкість підприємства є в нормі. Впродовж аналізованих років спостерігалось коливання власних оборотних коштів від надлишку до нестачі в забезпеченні запасів і витрат, від нестачі до надлишку. Така ж ситуація була з забезпеченням власних оборотних коштів і довгострокових кредитів. За період 2018 – 2022 років спостерігалася тенденція до збільшення надлишку основних джерел покриття запасів і витрат.

Визначимо тип фінансової стійкості ДП «Антонов» в таблиці 2.8.

Відповідно до таблиці 2.8 тип фінансової стійкості підприємства мав покращення з нестійкого фінансового стану за період 2018-2020 років до нормальної фінансової стійкості в 2021 та 2022 роках. Протягом 2018 – 2022 років спостерігалася нестача власних оборотних коштів, яка мала тенденцію до зменшення з -1 787 760 тис. грн. до -41 012 тис. грн. в 2022 році.

Таблиця 2.8 – Визначення типу фінансової стійкості підприємства ДП «Антонов» за період 2018 – 2022 рр., тис. грн.

Показник	Рік				
	2018	2019	2020	2021	2022
Власний капітал	9398282	8318481	9043694	8779829	9659602
Необоротні активи	7385119	5934797	5493613	5795597	5463496
Власний оборотний капітал	2013163	2383684	3550081	2984232	4196106
Довгострокові кредити	1409881	900 121	700 221	1390681	1238819
Короткострокові кредити	4101135	2510276	3964584	3645062	4360017
Сума запасів і витрат	3 800 923	3 717 016	4 469 197	3 543 679	4 237 118
Наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів	3423044	3283805	4250302	4374913	5434925
Загальний обсяг основних джерел покриття запасів і витрат	7524179	5794081	8214886	8019975	9794942
Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів	-1 787 760	-1 333 332	-919 116	-559 447	-41 012
Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів і довгострокових кредитів	-377 879	-433 211	-218 895	831 234	1 197 807
Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел покриття запасів і витрат	3 723 256	2 077 065	3 745 689	4 476 296	5 557 824
Тип фінансової стійкості	{0;0;1} - нестійкий фінансовий стан			{0;1;1} - нормальна фінансова стійкість	

Впродовж 2018 – 2020 років спостерігалася нестача власних оборотних коштів і довгострокових кредитів та за період 2021 – 2022 років навпаки надлишок. Протягом 2018 – 2022 років відстежувався надлишок основних джерел покриття.

Розглянемо рівень фінансової стійкості ДП «НАІС» в таблиці 2.9.

Згідно з таблицею 2.9 коефіцієнт автономії не мав чіткої тенденції до змін та коливався по роках. Так, складавши 0,81 в 2018 році зменшився до 0,75 в 2019 році, збільшився до 0,80 в 2020 році, зменшився до 0,56 в 2021 році та потім збільшився до 0,59 в 2022 році. Даний показник відповідає нормативному значенню більше 0,5. Коефіцієнт фінансової залежності змінювався по роках, складавши 1,24 в 2018 році збільшився до 1,33 в 2019 році, зменшився до 1,25 в 2020 році, збільшився до 1,77 в 2021 році та зменшився до 1,70 в 2022 році. Цей коефіцієнт відповідає нормі, оскільки менше 2.

Таблиця 2.9 – Оцінка рівня фінансової стійкості ДП «НАІС» за період 2018 – 2022 рр.

Показник	Рік					Відхилення	
	2018	2019	2020	2021	2022	+, –	%
Коефіцієнт автономії	0,81	0,75	0,80	0,56	0,59	-0,22	-27,09
Коефіцієнт фінансової залежності	1,24	1,33	1,25	1,77	1,70	0,46	37,15
Коефіцієнт фінансової стійкості	4,18	3,08	3,97	1,29	1,43	-2,75	-65,80
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	0,48	0,14	0,49	-0,36	0,08	-0,39	-82,46
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,22	0,05	0,25	-0,21	0,06	-0,15	-70,66
Коефіцієнт фінансування	0,24	0,33	0,25	0,77	0,70	0,46	192,40

Коефіцієнт фінансової стійкості також змінювався по роках, складавши 4,18 в 2018 році зменшився до 3,08 в 2019 році, збільшився до 3,97 в 2020 році, значно зменшився до 1,29 в 2021 році та потім збільшився до 1,43. Даний коефіцієнт знаходиться в межах норми, оскільки більший за 1. Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами змінювався по роках. Так, складавши 0,48 в 2018 році зменшився до 0,14 в 2019 році, збільшився до 0,45 в 2020 році, знизився до від'ємного значення -0,36 в 2021 році та збільшився до 0,08 в 2022 році. В два останніх років даний коефіцієнт не відповідає нормативному значенню більше 0,1. Коефіцієнт маневреності власного капіталу також був дещо нестабільним та коливався по роках. Так, становивши 0,22 в 2018 році зменшився до 0,05 в 2019 році, збільшився до 0,25 в 2020 році, знизився до від'ємного значення -0,21 в 2021 році та збільшився до 0,06 в 2022 році. Даний показник найбільш відповідав нормі в 2018 та 2020 роках. Коефіцієнт фінансування коливався по роках, становивши 0,24 в 2018 році збільшився до 0,33 в 2019 році, зменшився до 0,25 в 2020 році, збільшився до 0,77 в 2021 році та зменшився до 0,70 в 2022 році. Даний показник відповідає нормативному значенню менше 1.

В таблиці 2.10 наведено оцінку рівня фінансової стійкості підприємства ДП «Антонов».

Таблиця 2.10 – Оцінка рівня фінансової стійкості підприємства ДП «Антонов» за період 2018 – 2022 рр.

Показник	Рік					Відхилення	
	2018	2019	2020	2021	2022	+, –	%
Коефіцієнт автономії	0,63	0,7	0,66	0,63	0,63	-0,0003	-0,05
Коефіцієнт фінансової залежності	1,59	1,43	1,53	1,58	1,59	-0,002	-0,12
Коефіцієнт фінансової стійкості	1,71	2,44	1,94	1,72	1,70	-0,01	-0,56
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	0,27	0,41	0,44	0,37	0,43	0,16	58,56
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,21	0,29	0,39	0,34	0,43	0,22	106,85
Коефіцієнт фінансування	0,59	0,41	0,52	0,58	0,59	-0,002	-0,3

Дивлячись на таблицю 2.10 коефіцієнт автономії впродовж аналізованих років був майже не змінним та в 2022 році становив 0,63, що відповідає нормативному значенню більше 0,5. Коефіцієнт фінансової залежності незначно змінювався по роках, становивши 1,59 в 2018 році зменшився до 1,43 в 2019 році та збільшився до 1,59 в 2022 році. Оптимальне значення цього показника має бути менше 2. Коефіцієнт фінансової стійкості змінювався по роках, становивши 1,71 в 2018 році збільшився до 2,44 в 2019 році та зменшився до 1,70 в 2022 році. Цей показник відповідає нормі. Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами змінювався по роках, становивши 0,27 в 2018 році збільшився до 0,44 в 2020 році, зменшився до 0,37 в 2021 році та збільшився до 0,43 в 2022 році. Даний показник в нормі, оскільки більше 0,1. Коефіцієнт маневреності власного капіталу змінювався по роках, складавши 0,21 в 2018 році збільшився до 0,39 в 2020 році, зменшився до 0,34 в 2021 році та збільшився до 0,43 в 2022 році. Цей показник відповідає нормі. Коефіцієнт фінансування коливався по роках, складавши 0,59 в 2018 році зменшився до 0,41 в 2019 році та збільшився до 0,59 в 2022 році. Даний показник відповідає нормативному значенню менше 1.

В таблиці 2.11 подано показники ділової активності ДП «НАІС».

Таблиця 2.11 – Показники ділової активності підприємства ДП «НАІС» за період 2019 – 2022 рр.

Показник	Рік					Відхилення	
	2018	2019	2020	2021	2022	+, –	%
Коефіцієнт оборотності активів	1,99	2,25	2,20	2,20	1,43	-0,56	-27,93
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	10,03	9,02	8,46	13,27	9,90	-0,13	-1,33
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	50,70	73,54	82,17	80,73	29,03	-21,67	-42,74
Термін погашення дебіторської заборгованості, днів	7	5	4	5	13	5	74,65
Термін погашення кредиторської заборгованості, днів	36	40	43	28	37	0,5	1,35
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	12,49	12,62	23,04	32,06	35,30	22,80	182,56
Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	10,11	10,74	10,68	11,49	9,36	-0,75	-7,39
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	2,53	2,88	2,83	3,34	2,49	-0,04	-1,60
Операційний цикл, днів	36	34	20	16	23	-13,51	-37,08
Фінансовий цикл, днів	26	25	12	3	13	-13,37	-50,67

Відповідно до таблиці 2.11 коефіцієнт оборотності активів змінювався по роках, складавши 1,99 в 2018 році збільшився до 2,25 в 2019 році та зменшився до 1,43 в 2022 році. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості коливався по роках, становивши 10,03 в 2018 році зменшився до 8,46 в 2020 році, збільшився до 13,27 в 2021 році та зменшився до 9,90 в 2022 році. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості змінювався по роках, становивши 50,70 в 2018 році збільшився до 82,17 в 2020 році та зменшився до 29,03 в 2022 році. Термін погашення дебіторської заборгованості коливався по роках, складавши 7 днів в 2018 році зменшився до 4 днів в 2020 році та збільшився до 13 днів в 2022 році, що означає погіршення. Термін погашення кредиторської заборгованості змінювався по роках, становивши 36 днів в 2018 році збільшився до 43 днів в 2020 році, зменшився до 28 днів в 2021 році та збільшився до 37 днів в 2022 році, що означає погіршення. Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів мав тенденцію до

збільшення з 12,49 в 2018 році до 35,30 в 2022 році. Коефіцієнт оборотності основних засобів не мав чіткої тенденції до змін та коливався по роках. Так, складавши 10,11 в 2018 році збільшився до 10,74 в 2019 році, зменшився до 10,68 в 2020 році, збільшився до 11,49 в 2021 році та зменшився до 9,36 в 2022 році. Коефіцієнт оборотності власного капіталу також змінювався по роках. Так, становивши 2,53 в 2018 році збільшився до 2,88 в 2019 році, зменшився до 2,83 в 2020 році, збільшився до 3,34 в 2021 році та зменшився до 2,49 в 2022 році. Операційний цикл за досліджуваний період в цілому зменшився з 36 днів в 2018 році до 23 днів в 2022 році. Фінансовий цикл в цілому зменшився з 26 днів в 2018 році до 13 днів 2022 році. В даного підприємства може виникати потреба в грошових коштах.

Показники ділової активності ДП «Антонов» наведено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.12 – Показники ділової активності підприємства ДП «Антонов»

Показник	Рік					Відхилення	
	2018	2019	2020	2021	2022	+, -	%
Коефіцієнт оборотності активів	0,55	0,45	0,58	0,68	0,67	0,12	21,83
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	2,77	1,82	2,02	2,33	2,83	0,06	2,33
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,49	2,7	4,76	4,85	3,18	-0,31	-8,89
Термін погашення дебіторської заборгованості, днів	105	135	77	75	115	10	9,76
Термін погашення кредиторської заборгованості, днів	132	201	181	157	129	-3	-2,29
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	1,8	0,94	1,13	1,37	1,28	-0,52	-28,62
Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	6,53	1,95	1,52	2,00	2,42	-4,11	-62,88
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,87	0,68	0,87	1,05	1,06	0,19	22,13
Операційний цикл, днів	307	523	400	343	399	92	29,77
Фінансовий цикл, днів	176	323	219	186	270	94	53,83

Згідно таблиці 2.12 коефіцієнт оборотності активів в цілому збільшився з 0,55 в 2018 році до 0,67 в 2022 році. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості змінювався по роках, становивши 2,77 в 2018 році зменшився до 1,82 в 2019 році та збільшився до 2,83 в 2022 році. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості змінювався по роках, складавши 3,49 в 2018 році

зменшився до 2,70 в 2019 році, збільшився до 4,85 в 2021 році та зменшився до 3,18 в 2022 році. Термін погашення дебіторської заборгованості змінювався по роках, складавши 105 днів в 2018 році, збільшився до 135 днів в 2019 році, зменшився до 75 днів в 2021 році та збільшився до 115 днів в 2022 році, що означає погіршення. Термін погашення кредиторської заборгованості коливався по роках, складавши 132 дні в 2018 році збільшився до 201 дня в 2019 році та зменшився до 129 днів в 2022 році, що означає покращення. Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів змінювався по роках, становивши 1,8 в 2018 році зменшився до 0,94 в 2019 році, збільшився до 1,37 в 2021 році та зменшився до 1,28 в 2022 році. Коефіцієнт оборотності основних засобів коливався по роках, складавши 6,53 в 2018 році значно зменшився до 1,52 в 2020 році та потім збільшився до 2,42 в 2022 році. Коефіцієнт оборотності власного капіталу змінювався по роках, складавши 0,87 в 2018 році зменшився до 0,68 в 2019 році та збільшився до 1,06 в 2022 році. Операційний цикл змінювався по роках, складавши 307 днів в 2018 році суттєво збільшився до 523 днів в 2019 році, зменшився до 343 днів в 2020 році та збільшився до 399 днів. Фінансовий цикл не мав чіткої тенденції до змін та коливався по роках. Так, становивши 176 днів в 2018 році значно збільшився до 323 днів в 2019 році, зменшився до 186 днів в 2021 році та збільшився до 270 днів в 2022 році. Оскільки фінансовий цикл є більшим нуля, то в підприємства є потреба в грошових коштах.

Показники рентабельності ДП «НАІС» наведено в таблиці 2.13.

Таблиця 2.13 – Показники рентабельності підприємства ДП «НАІС» за 2018 – 2022 рр.

Показник	Рік					Відхилення	
	2018	2019	2020	2021	2022	+, –	%
Рентабельність продукції	0,24	0,31	0,21	0,13	0,12	-0,12	-48,91
Рентабельність діяльності	0,12	0,09	0,10	0,08	0,10	-0,02	-14,94
Рентабельність активів	0,23	0,21	0,22	0,17	0,14	-0,09	-38,69
Рентабельність власного капіталу	0,30	0,27	0,28	0,25	0,25	-0,05	-16,30

Дивлячись на таблицю 2.13 рентабельність продукції змінювалася по роках, становивши 0,24 в 2018 році збільшилася до 0,31 в 2019 році та зменшилася до 0,12

в 2022 році. Показник рентабельності діяльності змінювався по роках, складавши 0,12 в 2018 році зменшився до 0,09 в 2019 році, збільшився до 0,10 в 2020 році, зменшився до 0,08 в 2021 році та потім збільшився до 0,10 в 2022 році. Показник рентабельності активів коливався по роках, складавши 0,23 в 2018 році зменшився до 0,21 в 2019 році, збільшився до 0,22 в 2020 році та зменшився до 0,14 в 2021 році. Показник рентабельності власного капіталу змінювався по роках, складавши 0,30 в 2018 році зменшився до 0,27 в 2019 році, збільшився до 0,28 в 2020 році та зменшився до 0,25 в 2022 році.

Розглянемо показники рентабельності ДП «Антонов» в таблиці 2.14

Таблиця 2.14 – Показники рентабельності підприємства ДП «Антонов» за 2018 – 2022 роки

Показник	Рік					Відхилення	
	2018	2019	2020	2021	2022	+, –	%
Рентабельність продукції	0,15	0,5	0,53	0,57	0,78	0,63	420,99
Рентабельність діяльності	0,14	0,12	0,14	0,09	0,13	-0,01	-8,37
Рентабельність активів	0,08	0,06	0,08	0,06	0,09	0,01	7,45
Рентабельність власного капіталу	0,12	0,08	0,12	0,09	0,14	0,02	13,59

З огляду таблиці 2.14 показник рентабельності продукції має тенденцію до збільшення з 0,15 в 2018 році до 0,78 в 2022 році. Рентабельність діяльності не мала чіткої тенденції до змін та коливалася по роках. Так, складавши 0,14 в 2018 році зменшилася до 0,12 в 2019 році, збільшилася до 0,14 в 2020 році, зменшилася до 0,09 в 2021 році та збільшилася до 0,13 в 2022 році. Рентабельність активів змінювалася по роках, становивши 0,08 в 2018 році зменшилася до 0,06 в 2019 році, збільшилася знову до 0,08 в 2020 році, зменшилася потім до 0,06 в 2021 році та збільшилася до 0,09 в 2022 році. Рентабельність власного капіталу також не мала чіткої тенденції до змін. Так, складавши 0,12 в 2018 році зменшилася до 0,08 в 2019 році, збільшилася до 0,12 в 2020 році, зменшилася до 0,09 в 2021 році та збільшилася до 0,14 в 2022 році.

Оцінимо фінансовий стан ДП «НАІС» в таблиці 2.15.

Таблиця 2.15 – Комплексна оцінка фінансового стану за допомогою моделі
О. О. Терещенка ДП "НАІС"

Показник	Рік				
	2018	2019	2020	2021	2022
Відношення грошових надходжень до зобов'язань (X1)	13,069	10,937	13,499	5,887	4,308
Відношення валюти балансу до зобов'язань (X2)	5,178	4,077	4,974	2,295	2,429
Відношення чистого прибутку до середньорічної суми активів (X3)	0,233	0,210	0,219	0,167	0,143
Відношення чистого фінансового результату до чистого доходу (X4)	0,117	0,094	0,100	0,076	0,100
Відношення виробничих запасів до чистого доходу від реалізації продукції (X5)	0,0043	0,0042	0,0044	0,0032	0,0032
Відношення чистого доходу від реалізації продукції до основного капіталу (X6)	3,172	3,037	3,660	2,689	2,615
$ФС = 1,5X1 + 0,08X2 + 10X3 + 5X4 + 0,3 X5 + 0,1X6$	23,3	19,6	23,7	11,3	8,8
Оцінка фінансового стану	Банкрутство не загрожує				

З огляду таблиці 2.15 відношення грошових надходжень до зобов'язань не мало чіткої тенденції до змін та коливалося по роках. Так, складавши 13,069 в 2018 році знизилося до 10,937 в 2019 році, підвищилося до 13,499 в 2020 році та знизилося до 4,308 в 2022 році. Відношення валюти балансу до зобов'язань змінювалося по роках, складавши 5,178 в 2018 році знизилося до 4,077 в 2019 році, підвищилося до 4,974 в 2020 році, знизилося до 2,295 в 2021 році та потім підвищилося до 2,429 в 2022 році. Відношення чистого прибутку до середньорічної суми активів коливалося по роках, складавши 0,233 в 2018 році зменшилося до 0,210 в 2019 році збільшилося до 0,219 в 2020 році та зменшилося до 0,143 в 2022 році. Відношення чистого прибутку до чистого доходу від реалізації продукції змінювалося по роках, становивши 0,117 в 2018 році знизилося до 0,094 в 2019 році, підвищилося до 0,100 в 2020 році, знизилося до 0,076 в 2021 році та потім підвищилося до 0,100 в 2022 році. Відношення виробничих запасів до чистого доходу від реалізації продукції є незначним протягом досліджуваного періоду становило 0,004. Відношення чистого доходу від реалізації продукції до основного капіталу не мало чіткої тенденції до змін та коливалося по роках. Так, складавши

3,172 в 2018 році знизилася до 3,037 в 2019 році, підвищилася до 3,660 в 2020 році та знизилася до 2,615 в 2022 році. Загальна оцінка фінансового стану є добре та підприємству не загрожує банкрутство та рівень фінансової безпеки достатній.

В таблиці 2.16 оцінено фінансовий стан ДП «Антонов»

Таблиця 2.16 – Комплексна оцінка фінансового стану за допомогою моделі О. О. Терещенка ДП «Антонов»

Показник	Рік				
	2018	2019	2020	2021	2022
Відношення грошових надходжень до зобов'язань (X1)	1,277	1,910	1,93	2,181	1,706
Відношення валюти балансу до зобов'язань (X2)	2,705	3,319	2,904	2,716	2,700
Відношення чистого фінансового результату до середньорічної суми майна (X3)	0,077	0,055	0,083	0,059	0,086
Відношення чистого прибутку до чистого доходу від реалізації продукції (X4)	0,140	0,123	0,143	0,088	0,128
Відношення виробничих запасів до чистого доходу (X5)	0,222	0,271	0,332	0,285	0,306
Відношення чистого доходу від реалізації продукції до основного капіталу (X6)	0,889	0,877	1,213	1,303	1,462
$FC = 1,5X1 + 0,08X2 + 10X3 + 5X4 + 0,3 X5 + 0,1X6$	3,8	4,5	4,9	4,7	4,5
Оцінка фінансового стану	Банкрутство не загрожує				

Згідно з таблицею 2.16 відношення грошових надходжень до зобов'язань змінювалось по роках, становивши 1,277 в 2018 році збільшився до 2,181 в 2021 році та 1,706 в 2022 році. Відношення валюти балансу до зобов'язань не мало чіткої тенденції до змін та коливалось по роках. Так, становивши 2,705 в 2018 році збільшилось до 3,319 в 2019 році та зменшилося до 2,700 в 2022 році. Відношення чистого прибутку до середньорічної суми активів не мало чіткої до змін та коливалось по роках. Так, складавши 0,077 в 2018 році зменшилося до 0,055 в 2019 році, збільшилося до 0,83 в 2020 році, зменшилося до 0,059 в 2021 році, та збільшилося до 0,086 в 2022 році. Відношення чистого прибутку до чистого доходу від реалізації продукції змінювалось по роках, складавши 0,140 в 2018 році знизилася до 0,123 в 2019 році, підвищилася до 0,143 в 2020 році, знизилася до

0,088 в 2021 році та підвищилося до 0,128 в 2022 році. Відношення запасів до чистого доходу змінювалося по роках, становивши 0,222 в 2018 році підвищилося до 0,332 в 2019 році, знизилося до 0,285 в 2020 році та підвищилося до 0,306 в 2022 році. Відношення чистого доходу до основного капіталу коливалося по роках, складавши 0,889 в 2018 році зменшилося до 0,877 в 2019 році та збільшилося до 1,462 в 2022 році. Загальна оцінка фінансового стану є добре та підприємству не загрожує банкрутство, а отже, рівень фінансової безпеки підприємства є достатнім.

Отже, було розглянуто основні методики, показники аналізу фінансового стану та моделі, що забезпечують рівень фінансової безпеки суб'єктів публічного сектору економіки. Було виявлено, що фінансовий стан є важливим критерієм оцінки ефективності діяльності та забезпечення функціональних можливостей суб'єктів публічного сектору, а також їх впливу на соціально-економічний розвиток держави.

2.3 Визначення рівня фінансової безпеки та напрямків покращення діяльності суб'єктів публічного сектору економіки

Визначення рівня фінансової безпеки необхідне для оцінки ефективності фінансової діяльності підприємства, його стабільності та незалежності в умовах зовнішньої та внутрішньої конкуренції. Фінансова безпека показує, наскільки підприємство здатне протистояти різним загрозам та ризикам, що можуть завдати йому збитків або призвести до банкрутства. За допомогою дослідження фінансової безпеки можна знайти та ліквідувати слабкі місця, розподілити функції, забезпечити кращий нагляд за процесами, визначити цінність послуг. Напрямки покращення допомагають підняти якість фінального продукту та створити чіткі та систематичні процеси. Для того, щоб провести вдосконалення фінансового стану необхідно спочатку виявити фактори, що негативно впливають на отримані результати діяльності.

Перш ніж знайти фактори впливу з'ясуємо рівень безпеки аналізованих підприємств.

В таблиці 2.17 оцінимо клас фінансової безпеки ДП «НАІС».

Таблиця 2.17 – Оцінка класу фінансової безпеки ДП «НАІС» за період 2018 – 2022 році

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021р.	2022 р.
Коефіцієнт оборотності активів	1,99	2,25	2,20	2,20	1,43
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,82	0,79	1,41	0,56	0,80
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,91	1,16	1,97	0,73	1,09
Коефіцієнт незалежності	0,81	0,75	0,80	0,56	0,59
Рентабельність власного капіталу	0,30	0,27	0,28	0,25	0,25
Характеристика рівня	високий	високий	високий	нормальний	нормальний
Клас	I клас	I клас	I клас	II клас	II клас

Згідно таблиці 2.17 оцінка класу показала, що рівень фінансової безпеки змінився з високого до нормального та відповідно змінився клас з I на II.

Оцінка класу фінансової безпеки ДП «Антонов» показано в таблиці 2.18.

Таблиця 2.18 – Оцінка класу фінансової безпеки ДП «Антонов» за період 2018 – 2022 році

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021р.	2022 р.
Коефіцієнт оборотності активів	0,55	0,45	0,58	0,68	0,67
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,14	0,11	0,53	0,50	0,22
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,83	2,32	2,05	2,20	2,25
Коефіцієнт незалежності	0,63	0,7	0,66	0,63	0,63
Рентабельність власного капіталу	0,12	0,08	0,12	0,09	0,14
Характеристика рівня	нормальний	нормальний	нормальний	нормальний	нормальний
Клас	II клас	II клас	II клас	II клас	II клас

Згідно таблиці 2.18 рівень фінансової безпеки ДП «Антонов» за період 2018 – 2022 року був стабільно нормальним та мав II клас.

Розрахуємо показник EVA в таблиці 2.19.

Таблиця 2.19 – Методика щодо розрахунку показника EVA підприємства ДП «НАІС»

Показник	2018 р.	2019 р	2020 р	2021 р	2022 р.
ЕВІТДА	140023	122179	139664	176657	153238
ЕВІТ	60729	57358	60355	57436	58559
Витрати з податку на прибуток	10931	11320	10984	10581	10541
НОРАТ	49798	46038	49371	46855	48018
Активи	215051	211550	226694	224273	337330
Поточні зобов'язання та забезпечення за вирахуванням векселів виданих	40 853	55 606	45 087	146 996	137 363
Доходи майбутніх періодів	5 179	2 077	0	101 577	79 921
ІС	169019	153867	181607	-24300	120046
Власний капітал	170 697	171 088	179 186	190 334	196 288
Частка власного капіталу	1,01	1,11	0,99	-7,83	1,64
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	0	0	0	0	0
Частка позикового капіталу	0	0	0	0	0
Вартість власного капіталу	14,4	15,1	10,9	8,34	6,82
Вартість позикового капіталу	18,73	19,91	16,6	20	20
WACC	14,54	16,79	10,75	-65,32	11,15
EVA	-2408239	-2537391	-1903756	-1540531	-1290666

Дивлячись на таблицю 2.19 показник економічної доданої вартості, а саме EVA впродовж років мав від'ємне значення, яке змінювалося по роках. EVA – це показник, який відображає залишковий прибуток підприємства після вирахування вартості всього капіталу (у тому числі власного). Даний показник дозволяє оцінити, чи створює підприємство вартість для своїх інвесторів або навпаки, знищує її. Якщо EVA є додатною, то підприємство працює ефективно і забезпечує інвесторам більшу дохідність, ніж вони могли б отримати на альтернативних ринках. Якщо EVA від'ємна, то підприємство працює неефективно і не окупає свого капіталу. Можлива ситуація, коли EVA підприємства від'ємна, але інші показники фінансового стану та рівня фінансової безпеки є в порядку. Це може означати, що підприємство має достатньо ресурсів для своєї діяльності, не має проблем з погашенням зобов'язань, використовує свої активи оптимально, але не забезпечує достатнього рівня прибутковості свого капіталу. Це може бути пов'язано з високим рівнем конкуренції на ринку, низьким попитом на продукцію підприємства, недостатньою інноваційністю та іншими факторами. У такому випадку

підприємству необхідно шукати шляхи підвищення своєї конкурентоспроможності та ефективності виробництва, щоб збільшити свою EVA та створити вартість для своїх інвесторів.

Тепер розрахуємо показник EVA для підприємства ДП «Антонов» в таблиці 2.20.

Таблиця 2.20 – Методика щодо розрахунку показника EVA підприємства ДП «Антонов»

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.
ЕВІТДА	1 526 900	1 535 192	1 750 361	1 416 939	1 890 141
ЕВІТ	1364102	914211	1274066	1023695	1559572
Витрати з податку на прибуток	270453	175544	202250	202006	302903
НОРАТ	1093649	738667	1071816	821689	1256669
Активи	14909298	11905963	13792446	13897572	15340438
Поточні зобов'язання та забезпечення за вирахуванням векселів виданих	4 101 135	2 510 276	3 964 584	3 645 062	4 360 017
Доходи майбутніх періодів	480 220	625 047	488 956	129 534	215 594
ІС	10327943	8770640	9338906	10122976	10764827
Власний капітал	9 398 282	8 318 481	9 043 694	8 779 829	9 659 602
Частка власного капіталу	0,91	0,95	0,97	0,87	0,90
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	1409881	900121	700221	1390681	1238819
Частка позикового капіталу	1549344	949048	723078	1603429	1380561
Вартість власного капіталу	14,4	15,1	10,9	8,34	6,82
Вартість позикового капіталу	18,73	19,91	16,6	20	20
WACC	29019224	18895559	12003109	32068583	27611231
EVA	-2,99709E+14	-1,65726E+14	-1,12096E+14	-3,24629E+14	-2,9723E+14

З наведених даних в таблиці 2.20 підприємство не створює вартість для своїх інвесторів, а навпаки, знищує її. Це може бути пов'язано з такими причинами:

Високим рівнем середньозваженої вартості капіталу (WACC), яка враховує вартість власного та позиченого капіталу. Якщо WACC перевищує рентабельність підприємства, то EVA буде від'ємною.

Низьким рівнем економічного прибутку (NOPAT), який дорівнює операційному прибутку після оподаткування. Якщо NOPAT менший за WACC помножений на капітал, то EVA буде від'ємною.

Неефективним використанням активів підприємства, які не приносять достатнього доходу для покриття вартості капіталу. Якщо активи не працюють на збільшення EVA, то їх слід продати або реорганізувати.

Для того, щоб покращити EVA, підприємству необхідно зменшити WACC, збільшити NOPAT або оптимізувати свою структуру активів.

Вплив внутрішніх факторів на чистий фінансовий результат ДП «НАІС» зазначено в таблиці 2.21.

Таблиця 2.21 – Вплив внутрішніх факторів на чистий прибуток ДП «НАІС», тис. грн.

Показник	роки				
	2018	2019	2020	2021	2022
1. Зміна чистого фінансового результату через зміни чистого доходу від реалізації в тому числі:	93772	68250	2736	121931	-136276
- зміни цін	33931,8	18475,4	21313,2	45164,7	88592,4
- зміни обсягу реалізованої продукції	59840,2	49774,6	-18577	76766,3	-224868
2. Зміна чистого фінансового результату через зміни витрат на виробництво в тому числі:	57223	23870	19468	102338	-96637
- зміни обсягу реалізованої продукції	22102,5	11261,7	13758	30884,7	59945,9
- зміни цін	35120,5	12608,3	5709,97	71453,3	-156583
3. Зміна інших операційних доходів	2019	-1540	3099	662	6622
4. Зміна адміністративних витрат, витрат на збут і інші операційні витрати	-34031	-15390	14836	-32896	20483
5. Зміна розміру доходів від інвестиційної та фінансової діяльності	-5758	-26806	-1927	9399	13658
6. Зміна витрат від інвестиційної та фінансової діяльності	812	-4015	3721	323	-1
7. Зміна чистого фінансового результату через зміни податку на прибуток	300	-389	336	403	40

З огляду таблиці 2.21 ми бачимо, що на зменшення чистого прибутку в 2018 році впливали адміністративні витрати, витрати на збут і інші операційні витрати. Всі інші показники позитивно впливали на чистий фінансовий результат. В 2019 році чистий прибуток зменшений внаслідок зміни: адмінвитрат, збутових витрат і інших операційних витрат; інших операційних доходів; доходів і витрат від інвестиційної та фінансової діяльності та за рахунок зміни податку на прибуток. На чистий прибуток негативно вплинули в 2020 році зміни обсягу реалізованої продукції та зміна розміру доходів від фінансової та інвестиційної діяльності. В 2021 році негативно вплинули лише зміни адміністративних витрат, витрат на збут і інших операційних витрат. Щодо 2022 року, то чистий прибуток зменшувався за рахунок змін: чистого доходу через зміни обсягу реалізованої продукції та витрат на виробництво через зміну ціни. Також незначно зменшився внаслідок витрат від фінансової та інвестиційної діяльності.

В таблиці 2.22 наведено фактори, що мають вплив на валовий прибуток.

Таблиця 2.22 – Вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на обсяг валового прибутку ДП «НАІС»

Показник	Рік				
	2018	2019	2020	2021	2022
Внутрішні фактори:					
Зміна фізичного обсягу реалізації	31595	23793	1068	43222	-43087
Зміна структури й асортименту реалізованої продукції	17812	28082	-9906	-8221	38356
Зміна цін реалізації	-36884	-19196	-22272	-48733	-108614
Зміна собівартості	24025	11701	14377	33325	73494
Зовнішні фактори:					
Зміна структури й асортименту реалізованої продукції	2517	11018	-11402	-12976	1594
Зміна рівня витрат на 1 грн. реалізованої продукції	4954	20587	-17800	-23629	3448
Зміна обсягу реалізації	29078	12775	12470	56198	-44682

Згідно з таблицею 2.22 внутрішній фактор через зміни цін від реалізації значно та негативно вплинув на діяльність суб'єкта господарювання особливо в 2022 році. Також в 2022 році спостерігалась негативна зміна реалізації фізичного обсягу. Зовнішній фактор щодо зміни реалізації мав негативний вплив в 2022 році.

Розглянемо впливовість на чистий прибуток внутрішніх факторів ДП «Антонов».

Таблиця 2.23 – Вплив внутрішніх факторів на чистий прибуток ДП «Антонов», тис. грн.

Показник	Роки				
	2018	2019	2020	2021	2022
1. Зміна фінансового результату через зміни чистого доходу від реалізації в тому числі:	1767804	-1824098	1517160	1848175	434550
- зміни цін	625907	225072	323539	685409	1805793
- зміни обсягу реалізованої продукції	1141897	-2049170	1193621	1162766	-1371243
2. Зміни чистого фінансового результату через зміни витрат на виробництво в тому числі:	980173	-2740701	1077873	844180	-470857
- зміни обсягу реалізованої продукції	502765	132914	198898	399981	920253
- зміни цін	477408	-2873615	878975	444199	-1391110
3. Зміна інших операційних доходів	603038	-441949	-301947	234976	440067
4. Зміна адміністративних витрат, витрат на збут і інші операційні витрати	417806	-820382	569906	-1776642	886832
5. Зміни розміру доходів від інвестиційної та фінансової діяльності	-754543	-71028	6790	17583	99689
6. Зміни витрат від фінансової та інвестиційної діяльності	2882	-33135	-354181	269717	-1796118
7. Зміна чистого прибутку за рахунок зміни податку на прибуток	293470	-94909	26706	-244	100897

Дивлячись на таблицю 2.23 чистий фінансовий результат в 2018 році значно зменшився від зміни розміру доходів від фінансової та інвестиційної діяльності. Всі інші показники мали позитивні зміни. В 2019 році на чистий прибуток позитивно вплинули лише зміна ціни, що входить до складу змін чистого доходу та зміна обсягу реалізованої продукції, що входить до складу змін витрат на виробництво. Всі інші показники в даному році мали негативні зміни. На чистий прибуток в 2020 році негативно вплинули лише зміна інших операційних доходів та зміна витрат від фінансової та інвестиційної діяльності. Всі інші зміни були позитивними. В 2021 році спостерігалось зменшення внаслідок зміни адміністративних витрат, збутових витрат та інших операційних витрат та зміни за рахунок податку на

прибуток. Всі інші показники вплинули позитивно на чистий прибуток. На чистий фінансовий результат в 2022 році мали значний негативний вплив: зміна обсягу реалізованої продукції, що входить до складу змін чистого доходу; зміна обсягу ціни, що входить до складу змін витрат на виробництво; зміна витрат від фінансової та інвестиційної діяльності.

Таблиця 2.24 – Вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на обсяг валового прибутку ДП «Антонов», тис. грн.

Показник	Рік				
	2018	2019	2020	2021	2022
Внутрішні фактори:					
1. Вплив зміни фізичного обсягу реалізації	219334	-358876	621213	711999	180962
2. Вплив зміни структури й асортименту реалізованої продукції	815120	635515	-1132778	-501873	-790881
3. Вплив зміни цін реалізації	-680361	-233850	-338099	-739557	-2213902
4. Вплив зміни собівартості	546506	138098	207848	431579	1128230
Зовнішні фактори:					
1. Вплив зміни обсягу реалізації	138837	-671278	747354	529016	-336007
2. Вплив зміни структури й асортименту реалізованої продукції	80497	312402	-126141	182983	516969
3. Вплив зміни рівня витрат на 1 грн. реалізованої продукції	568297	1275479	-181926	291996	724445

Дивлячись на таблицю 2.24 значний негативний вплив становив внутрішній фактор зміни від реалізації ціни в 2022 році складавши -2 213 902 тис. грн. Також негативний вплив в 2022 році становив внутрішній фактор зміни структури та реалізованого асортименту продукції. В зовнішніх факторах на 2022 рік завдавав негативного впливу обсяг реалізації.

Для того, щоб розуміти слабкі та сильні сторони діяльності суб'єктів господарювання можна використати SWOT-аналіз. Матриця SWOT-аналізу – це інструмент щодо стратегічного планування, який допомагає підприємству виявити свої слабкі та сильні сторони, потенційні можливості, а також загрози, пов'язані з діяльністю, конкуренцією і плануванням проекту. Матриця SWOT-аналізу

складається з чотирьох квадрантів, кожен з яких відповідає одному з аспектів аналізу: S – сильні сторони; W – слабкі сторони; O – можливості; T – загрози.

В таблиці 2.25 показано SWOT-аналіз для підприємства ДП «НАІС».

Таблиця – 2.25 – SWOT-аналіз для підприємства ДП «НАІС»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Високий рівень професіоналізму персоналу	1. Висока залежність від державного фінансування
2. Сучасне програмне забезпечення для Єдиних та Державних реєстрів	2. Недостатня комунікація з клієнтами та партнерами
3. Широка географія присутності – 22 регіональні філії	3. Низька розпізнаваність
Можливості	Загрози
1. Розширення спектру послуг та продуктів	1. Кібератаки та порушення захисту даних
2. Впровадження нових технологій та інновацій	2. Зростання конкуренції на ринку інформаційних послуг
3. Посилення співпраці з державними органами та громадськими організаціями	3. Низька якість та доступність інтернет-зв'язку в деяких регіонах України, через, що можливе зниження попиту на послуги

Виходячи з даних таблиці 2.25 для покращення діяльності ДП «Національні інформаційні системи» можна порадити такі заходи:

- Розробити та реалізувати стратегію розвитку суб'єкта господарювання на середньо- та довгострокову перспективу, враховуючи сучасні тенденції та виклики на ринку інформаційних послуг;
- Посилити маркетингову діяльність та підвищити розпізнаваність суб'єкта господарювання серед потенційних клієнтів та партнерів;
- Розширити спектр послуг та продуктів, що надаються підприємством, зокрема в сферах електронного урядування, цифрової освіти, кібербезпеки;
- Впроваджувати нові технології та інновації, що забезпечують високу якість та ефективність послуг;
- Посилювати співпрацю з державними органами та громадськими організаціями, що займаються питаннями інформатизації суспільства;
- Проводити регулярний моніторинг задоволеності клієнтів та отримувати їхню зворотній зв'язок для вдосконалення послуг.

Тепер розглянемо SWOT-аналіз по ДП «Антонов» в таблиці 2.26.

Таблиця 2.26 – SWOT-аналіз по ДП «Антонов»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Сильна наукова база та інноваційна діяльність	1. Залежність від постачальників комплектуючих та спадкових зобов'язань
2. Багаторічний досвід у створенні та виготовленні літаків різних класів та цільового призначення	2. Низька диверсифікація продуктового асортименту та ринків збуту
3. Висока репутація та якість продукції на світовому ринку	3. Проблеми з управлінням, координацією та мотивацією персоналу
Наявність власних авіакомпаній та сервісного центру	
Можливості	Загрози
1. Розвиток внутрішнього ринку авіаційних послуг та попиту на легкомоторну авіацію	1. Політична нестабільність та геополітична напруженість в регіоні
2. Укладення нових контрактів та меморандумів про співпрацю з іноземними партнерами	2. Високий ризик форс-мажорних обставин внаслідок непередбачуваних подій
3. Розширення спектру послуг за рахунок модернізації летючих лабораторій	3. Висока конкуренція зі світовими авіабудівними компаніями
4. Використання нових технологій, матеріалів і екологічних стандартів	

Можливими заходами покращення діяльності ДП «Антонов» є:

- Пошук нових постачальників комплектуючих, що відповідають вимогам якості, ціни та надійності;
- Розширення продуктового портфеля за рахунок створення нових типів літаків або модернізації існуючих;
- Вивчення потреб і очікувань потенційних клієнтів на різних ринках та адаптація продукції до них;
- Поліпшення системи управління, координації та мотивації персоналу за допомогою впровадження сучасних методик та інструментів;
- Проведення навчань, семінарів і курсів для підвищення кваліфікації та розвитку компетенцій працівників;
- Активне просування продукції і послуг за допомогою маркетингових кампаній, виставок, презентацій;
- Розробка плану дій на випадок форс-мажорних обставин та страхування ризиків за контрактами.

Підводячи підсумки, було оцінено рівень фінансової безпеки суб'єктів господарювання та здійснено факторний аналіз щодо впливу на чистий прибуток внутрішніх факторів, а також розроблено SWOT -аналіз та на основі цього були наведені можливі напрями покращення діяльності суб'єктів господарювання і рівня їх фінансової безпеки.

ВИСНОВКИ

Фінансовий аналіз суб'єктів публічного сектору економіки є важливим інструментом забезпечення їх фінансової безпеки, яка визначається як стан захищеності їх фінансових ресурсів від негативних впливів та здатність до самофінансування та виконання своїх функцій.

Фінансовий стан – це складна, багатоаспектна характеристика діяльності підприємства в певному періоді, що показує рівень забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами, раціональності їх розподілу, забезпеченості власними оборотними коштами для своєчасного виконання грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями та реалізації ефективної господарської діяльності в майбутньому.

Методологічними підходами до проведення фінансового аналізу суб'єктів публічного сектору економіки є системний, комплексний, коефіцієнтний, порівняльний, динамічний та факторний аналіз.

Суб'єкти публічного сектору економіки є державними органами, установами та організаціями, яким надаються повноваження здійснювати державне управління, надавати публічні послуги та забезпечувати соціальне благополуччя населення.

Провівши аналіз показників фінансового стану, що являють собою систему показників задля визначення рівня фінансової безпеки суб'єктів господарювання в цілому, можна дійти таких підсумків їх діяльності протягом декількох останніх років, які зазначені нижче.

Державне підприємство «Національні інформаційні системи» є оператором державних реєстраторних систем, які забезпечують надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації. Доходи підприємства формуються переважно від отримання плати за послуги у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно та його обтяжень. Показники фінансового стану та рівня фінансової безпеки підприємства свідчать про його достатню ліквідність, низьку заборгованість, середню рентабельність та оптимальне використання активів.

Державне підприємство «Антонов» є одним з провідних виробників літакобудування в Україні та світі, яке має високий потенціал розвитку та інновацій. Показники фінансового стану та рівня фінансової безпеки підприємства свідчать про його майже стабільну ліквідність, незначну залежність від зовнішнього фінансування, достатню рентабельність та ефективне використання активів.

Оптимізація діяльності суб'єктів публічного сектора економіки спрямована на підвищення ефективності, поліпшення якості надаваних послуг та підвищення рівня фінансової безпеки. Було виявлено внутрішні фактори, що впливають на чисті прибутки обох суб'єктів господарювання та розроблено матриці SWOT-аналізу на підставі яких сформовано напрямки покращення їх діяльності.

Отже, для того, щоб ефективно управляти своїми фінансами, суб'єктам господарювання потрібно регулярно, глибоко і в порівнянні з попередніми періодами аналізувати свій фінансовий стан та визначати, які показники зазнали змін. В залежності від цього, суб'єктам господарювання слід приймати рішення, які сприятимуть покращенню їх фінансової ситуації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Єршова Н. Ю., Коренчук А. І. Аналіз фінансового стану як інструмент забезпечення економічної безпеки підприємств. *НТУ "ХПІ"*. 2014. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/80c618aa-6119-4128-ae48-f75fea175ece/content>.
2. Денисенко М. П., Гришко А. М. Заходи покращання фінансового стану підприємств у сучасних умовах господарювання. *Економіка та держава*. 2019. № 12. С. 61–65. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2019/13.pdf.
3. Панасюк В. М., Бойчак М. В. Визначення сутності фінансового стану та фінансової звітності підприємства в системі обліку. *Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія* : Міжнар. науково-практ. Інтернет-конф., м. Тернопіль, 23 груд. 2020 р. Тернопіль, 2020. С. 19–22. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41043/1/19.pdf>.
4. Малій О. Г. Фінансовий аналіз : курс лекцій. Харків : Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва, 2018. 163 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/27128/1/KL_Financial%20analysis_18.pdf.
5. Фінансовий аналіз та його основні компоненти. URL: <https://finances.in.ua/finansovuj-analiz-ta-joho-osnovni-komponenty/> (дата звернення: 11.05.2023).
6. Принципи фінансового аналізу діяльності підприємства. URL: https://stud.com.ua/147122/finansi/printsipi_finansovogo_analizu_diyalnosti_pidpriyemstva (дата звернення: 11.05.2023).
7. Теоретичні основи фінансового аналізу. *Pidru4niki*. URL: https://pidru4niki.com/87162/finansi/teoretichni_osnovi_finansovogo_analizu.
8. Марусяк Н. Л. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Чернівці : Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьков., 2020. 172 с. URL:

<https://archer.chnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1786/1/Посібник%20Ф%20А%200.pdf>.

9. Лук'янова В., Лабунець О. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його поліпшення. *Приазовський економічний вісник*. 2018. № 2(07). С. 66–69. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2018/2_07_uk/14.pdf.

10. Remaining financially healthy and competitive: the role of financial predictors / T. Kliestik et al. *Journal of Competitiveness*. 2020. No. 12(1). P. 74–92. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/5400/0fcd811eb1a5259be85f9ce9d03d9c24a15c.pdf>.

11. Černaj T. Financial analysis. URL: <https://www.euroekonom.sk/financie/financna-analyza/>.

12. Financial analysis. URL: <https://podnikovaanalyza.sk/financna-analyza/>.

13. Kusá T. Economic analysis of enterprise: Diploma thesis. Brno, 2016. URL: https://is.muni.cz/th/mfppe/Diplomova_praca.pdf.

14. Ліснічук О., Шпаковська О. Аналіз фінансового стану як ефективний інструмент управління подальшим розвитком підприємства. *Економічний аналіз*. 2019. Т. 29, № 4. С. 28–34. URL: <http://econa.wunu.edu.ua/index.php/econa/article/view/1716/6565656807>.

15. Фінансовий аналіз : Навч. посіб. / І. О. Школьник та ін. ; ред. І. О. Школьник. Київ : Центр учб. літ., 2016. 368 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50318/5/Shkolnyk_%20Finansovyi%20analiz.pdf;jsessionid=DA77F07DE755B146CB93D725E5AE1535.

16. Fridson M. S., Alvarez F. *Financial Statement Analysis : A Practitioner's Guide*. 5th ed. John Wiley & Sons, 2022. 448 p.

17. Financial analysis of the company. *Economy*. URL: <https://ekonomika6.webnode.sk/produkty/eko-3-rocnik/financna-analyza-podniku/>.

18. Bondareva I. Tasks of financial analysis of a business entity in the context of its life cycle. *Journal of the knowledge society*. 2013. URL: http://jks.euin.org/sites/default/files/jks_2013_01_Bondareva_0.pdf.

19. Яблочников С., Жукова О., Борсолюк О. Оцінка фінансового стану підприємства: теоретико-методичні підходи. *Подільський науковий вісник*. 2021. С. 55–59. URL: https://pnv.in.ua/images/Magazine/3-4_2021.pdf#page=55.
20. Нікольчук Ю. М., Фурман Я. С. Теоретичні аспекти аналізу фінансового стану підприємства. Творчий пошук молоді – курс на ефективність : матеріали міжнар. науковопрактич. інтернет-конф. Хмельницький, 2020. С. 49–51. URL: <http://www.xktei.km.ua/files/zbirnyk.pdf#page=49>.
21. Фінансовий аналіз : Опор. конспект лекцій. Харків : Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі, 2016. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/10561/1/Financial_analysis_OKL_2016.pdf.
22. Попова С., Пилипенко А. Методи оцінки та шляхи стабілізації фінансового стану підприємства. *Наукові записки*. 2016. № 20. URL: http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/7470/1/ilovepdf_com-13-18.pdf.
23. Кондратенко Н. О., Великих К. О. Фінансовий аналіз : Конспект лекцій. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекет., 2020. 166 с. URL: https://eprints.kname.edu.ua/55385/1/2019%20печ.184Л%20КЛ_ФинАнализ%201.03.pdf.
24. Гриценко Л. Л., Боярко І. М., Шамкало К. Ю. Методи і методики аналізу фінансового стану: особливості використання для малих підприємств. Вісник університету банківської справи. 2019. № 2–3 (35–36). URL: <https://ser.net.ua/index.php/SER/article/view/181/192>.
25. Фінансова звітність та фінансовий аналіз : Метод. вказівки до практич. занять та самоств. роботи студентів / уклад. Т. П'ятак. Харків : НТУ «ХПІ», 2020. 70 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/71a27180-c5b8-49fd-b556-4583da903944/content>.
26. Фінансовий аналіз діяльності підприємства : Тексти лекцій / уклад. О. Самко. Чернігів : ЧНТУ, 2020. 112 с. URL: <http://ir.stu.cn.ua/jspui/bitstream/123456789/19749/1/Фінансовий%20аналіз%20діяльності%20підприємства..pdf>.

27. Державні підприємства в Україні: ефективність бізнес-моделей. Український інститут майбутнього. URL: <https://uifuture.org/publications/derzhavni-pidpryyemstva-v-ukrayini-efektyvnist-biznes-modelej/> (дата звернення: 12.05.2023).

28. Про затвердження Методики аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки : Наказ М-ва фінансів України від 14.02.2006 р. № 170. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0332-06#o1579> (дата звернення: 12.05.2023).

29. Про затвердження Методичних рекомендацій застосування критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності : Наказ від 15.03.2013 р. № 253 : станом на 14 квіт. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0253731-13#n93>.

30. Лібрук-Ліпкевич С. Я. Діагностичний аналіз фінансового стану: теорія та методологія. Наукові записки Львівського університету бізнесу і права. 2019. № 22. С. 28–34. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/165/157>.

31. Господарський кодекс України : кодекс від 16.01.2003 р. № 436-IV : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

32. ДП "Національні інформаційні системи". URL: <https://nais.gov.ua/>.

33. ДП "Антонов". URL: <https://www.antonov.com/>.

34. Державне підприємство "Антонов" - Фінансова звітність. URL: https://clarity-project.info/edr/14307529/finances?current_year=2022.

35. Ramskyi A., Solon'ko A. Mechanism of formation of financial security of an enterprise. European scientific journal of Economic and Financial innovation. 2018. № 1. P. 14–20.

36. Shukurjon M.Q. et al. Financial security of state and economic entities. *Academicia Globe: Inderscience Research*. 2021. Т. 2, no. 10. P. 1–9.

37. Hrytsenko L, Derkach L. The possibility of EBIT and EBITDA use in Ukrainian practice of determining the company's efficiency. *Problems and Prospects for the Development of the Financial and Credit System: Materials of the International scientific and practical conference*. ed.: L. L. Hrytsenko, I. V. Tyutyunyk. Amounts: Amounts State University, 2021. P. 43–46.

38. Piwowarski J. et al. Managing the financial security of organizations during the COVID-19 pandemic-multivariate analysis. *Journal of Security & Sustainability Issues*. 2021. T. 11, no. 1.

39. Nizomiddinov J. Z., Burkhanov A. U. Evaluation and ways to improve the financial condition of the enterprise. *World bulletin of management and law*. 2022. № 8. P. 67–70.

ДОДАТОК А

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ФІНАНСОВИЙ СТАН»

Таблиця А.1 – Тракткування сутності поняття «фінансовий стан» [2, 19]

Автор	Визначення
Поддєрьогін А.М.	Фінансовий стан – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.
Базилінська О.Я.	Фінансовий стан – розглядається як сукупність показників, що характеризують наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів підприємства.
Смачило В.В.	Фінансовий стан – це складна, інтегрована за багатьма показниками характеристика діяльності підприємства в певному періоді, що відображає ступінь забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами, раціональності їх розміщення, забезпеченості власними обіговими коштами для своєчасного проведення грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями та здійснення ефективної господарської діяльності в майбутньому.
Коробов М.Я.	Фінансовий стан – це складна, інтегрована за багатьма показниками характеристика якості його діяльності.
Аверіна М.Ю.	Фінансовий стан визначається у платоспроможності підприємства внаслідок кругообігу засобів.
Савицька Г.В.	Фінансовий стан – економічна категорія, яка відображає стан капіталу в процесі його кругообігу та спроможність суб'єкта до саморозвитку на фіксований момент часу.
Коломієць Н.О.	Фінансовий стан – це здатність (спроможність) підприємства фінансувати свою діяльність.
Пітінова А.О.	Фінансовий стан підприємства – це показник його фінансової конкурентоздатності, тобто платоспроможності, кредитоспроможності.
Крамаренко Г.О., Чорна О.Є.	Фінансовий стан являє собою найважливішу характеристику економічної діяльності підприємства в зовнішньому середовищі.
Приходько Н.І., Черниш С.С.	Фінансовий стан – це результат виробничо-фінансової діяльності. Він характеризується величиною засобів підприємства, їх матеріально-технічного постачання, виробництва, реалізації та прибутку.

ДОДАТОК Б
СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ»

Таблиця Б.2 – Інтерпретація поняття «аналіз фінансового стану» [20, 21]

Автор	Визначення
Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А	процес дослідження форм фінансової звітності за декілька звітних періодів із залученням у разі необхідності додаткової аналітичної інформації.
Бедринець М. Д., Довгань Л. П.	являє собою систему дій щодо розрахунку і порівняння названих показників із нормативно достатніми значеннями, відпрацювання висновків і розробка пропозицій удосконалення фінансової роботи.
Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І.	ґрунтується головним чином на відносних показниках, тому що абсолютні показники балансу в умовах інфляції складно звести до порівнянного вигляду.
Басова О. О.	Аналіз фінансового стану – це процес дослідження фінансового стану та основних результатів фінансової діяльності підприємства з метою виявлення резервів подальшого підвищення його ринкової вартості та забезпечення ефективного розвитку.
Шило В. П.	Аналіз фінансового стану – це комплексне вивчення функціонування діяльності підприємства з метою об'єктивної оцінки досягнутих фінансових результатів і виявлення шляхів подальшого підвищення прибутковості при забезпеченні безпечного рівня ліквідності.
Крамаренко Г.О., Чорна О. Є.	Аналіз фінансового стану – є методикою оцінки поточного і перспективного фінансового стану підприємства на підставі вивчення залежності та динаміки показників фінансової інформації. Він покликаний виявити сильні та слабкі сторони фінансово-господарської діяльності підприємства.
Бердар М. М.	частина загального аналізу господарської діяльності підприємства, який складається з двох взаємозалежних частин: фінансового аналізу й управлінського аналізу.
Ніпіаліді О. Ю., Карпишин Н. І.	комплексне дослідження всіх сторін його фінансової діяльності з використанням відповідних джерел інформації, вивчення та вимірювання впливу факторів, причин і резервів, оцінка роботи та порівняння її результатів з витратами, узагальнення результатів оцінювання і розробка необхідних заходів, спрямованих на подолання недоліків.

ДОДАТОК В
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ДП «НАІС»

Таблиця В.1 – Баланс (Звіт про фінансовий стан) за період 2017 – 2022 років

Актив	Код рядка	Рік					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи	1000	85582	87 808	98 027	82429	83801	121 171
первісна вартість	1001	181610	240 818	294 122	326154	417786	519 111
накопичена амортизація	1002	96028	153 010	196 095	243725	333985	397 940
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8837	5 603	11 443	11296	77906	25 300
Основні засоби	1010	44176	39 712	51 963	40738	66651	36 029
первісна вартість	1011	78156	94 706	123 482	131179	182345	181 327
знос	1012	33980	54 994	71 519	90441	115694	145 298
Відстрочені податкові активи	1045	314	523	657	776	1009	1287
Усього за розділом I	1095	138909	133 646	162 090	135239	229367	183787
II. Оборотні активи							
Запаси	1100	9179	35 037	12 519	15210	11104	7 323
Виробничі запаси	1101	2044	1 825	2 090	2156	1964	1 551
Товари	1104	7135	33 212	10 429	13054	9140	5 772
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1740	835	1 840	3071	4650	1 117
Дебіторська заборгованість по розрахунками: за виданими авансами	1130	6838	5 474	2 837	1968	2098	2 191
з бюджетом	1135	-	250	89	2	974	782
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	250	-	-	974	782
з нарахованих доходів	1140	222	263	430	257	580	1 737
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	557	544	824	729	953	18 027
Гроші та їх еквіваленти	1165	55494	33 373	43 987	63533	81669	109 960
Рахунки в банках	1167	55494	33 373	43 987	63533	81669	109 960
Витрати майбутніх періодів	1170	496	567	448	2711	2742	7 026
Інші оборотні активи	1190	1616	1 561	1 630	1553	3193	1 701
Усього за розділом II	1195	76142	77 904	64 604	89034	107963	149 864
Баланс	1300	215051	211 550	226 694	224273	337330	333 651

Продовження таблиці В.1

Пасив	Код рядка	Рік					
		2017	2 018	2 019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5285	4 139	4 139	4139	4139	4 139
Додатковий капітал	1410	118020	119 396	149 716	148109	149886	146 236
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	41609	47 162	17 233	26938	36309	45 913
Усього за розділом I	1495	164914	170 697	171 088	179186	190334	196 288
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1023	-	-	-	-	-
Усього за розділом II	1595	1023	-	-	-	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість за:							
товари, роботи, послуги	1615	2847	4 366	5 955	5294	3880	5 379
розрахунками з бюджетом	1620	12516	11 035	10 809	12461	10293	12 801
у тому числі з податку на прибуток	1621	2021	-	639	257	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1683	338	-	73	152	36
розрахунками з оплати праці	1630	8220	2 584	146	313	662	162
за одержаними авансами	1635	2131	4 566	6 122	6158	13805	9 474
за розрахунками з учасниками	1640	3314	1 470	19 117	9038	1468	7 612
Поточні забезпечення	1660	6562	9 496	11 355	11364	14813	19 906
Доходи майбутніх періодів	1665	8817	5 179	2 077	-	101577	79 921
Інші поточні зобов'язання	1690	3024	1 819	25	386	346	2 072
Усього за розділом III	1695	49114	40 853	55 606	45087	146996	137 363
Баланс	1900	215051	211 550	226 694	224273	337330	333 651

Таблиця В.2 – Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), ф.2

Стаття	Код рядка	Рік					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	330181	423953	492203	494939	616870	480 594
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(218931)	(276154)	(300024)	(319492)	(421830)	(325 193)

Валовий: прибуток	2090	111250	147799	192179	175447	195040	155 401
-------------------	------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

Продовження таблиці В.2

Інші операційні доходи	2120	2363	4382	2842	5941	6603	13 225
Адміністративні витрати	2130	(52437)	(60412)	(71726)	(83284)	(115662)	(96 961)
Витрати на збут	2150	(3270)	(4081)	(4713)	(5776)	(7069)	(5 063)
Інші операційні витрати	2180	(33779)	(59024)	(62468)	(35011)	(34236)	(34 460)
Фінансовий результат від операційної діяльності:							
прибуток	2190	24127	28664	56114	57317	44676	32 142
Інші доходи	2240	37852	32094	5288	3361	12760	26418
Фінансові витрати	2250	(841)	(29)	(-)	(-)	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)	(4044)	(323)	(-)	(1)
Фінансовий результат до оподаткування:							
прибуток	2290	61138	60729	57358	60355	57436	58559
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(11231)	(10931)	(11320)	(10984)	(10581)	(10541)
Чистий фінансовий результат:							
прибуток	2350	49907	49798	46038	49371	46855	48018

II. Сукупний дохід

Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	49907	49798	46038	49371	46855	48018
---	------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

III. Елементи операційних витрат

Матеріальні затрати	2500	2948	3592	2414	1201	1689	853
Витрати на оплату праці	2505	125033	160225	187792	197391	257388	221 291
Відрахування на соціальні заходи	2510	26248	33946	38368	39982	52502	45 391
Амортизація	2515	68000	79294	64821	79309	119221	94 679
Інші операційні витрати	2520	55348	60486	69834	57151	70374	60 589
Разом	2550	277577	337543	363229	375034	501174	422 803

ДОДАТОК Г
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ДП «АНТОНОВ»

Таблиця Г.1 – Баланс (Звіт про фінансовий стан) за період 2017 – 2022 років

Актив	Код рядка	Рік					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи	1000	5 566 967	5 583 784	41 424	47 970	22716	4822
первісна вартість	1001	5 687 039	5 708 067	212 757	263 835	264932	20983
накопичена амортизація	1002	120 072	124 283	171 333	215 865	242216	16161
Незавершені капітальні інвестиції	1005	157 241	223 405	794 308	426 097	914058	1387255
Основні засоби	1010	1 199 190	1 195 624	4 947 667	4 924 670	4453279	3628559
первісна вартість	1011	4 810 820	4 959 749	6 154 127	6378537	5999409	6043191
Знос	1012	3 611 630	3 764 125	1 206 460	1453867	1546130	2414632
Інвестиційна нерухомість	1015	920	896	135 106	35 767	35006	34245
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	1 419	1 419	138 708	38 050	38050	38050
Знос інвестиційної нерухомості	1017	499	523	3 602	2 283	3044	3805
Довгострокові біологічні активи	1020	1 462	2 007	2 491	2 720	2637	3274
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	1462	2 007	2 491	2 720	2637	3274
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	1	7 448	462	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	22	21	4	4	434	547
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-	8	9	12	14
Відстрочені податкові активи	1045	336 554	371 086	-	-	211233	-
Інші необоротні активи	1090	37 267	8 295	6 341	55 914	367455	193547
Усього за розділом I	1095	7299623	7385119	5934797	5493613	5795597	5463496
II. Оборотні активи							
Запаси	1100	3175560	3795423	3708261	4460747	3539752	4231011
Виробничі запаси	1101	1517814	1738680	1624102	2493942	2666121	2992828
Незавершене виробництво	1102	1 642 641	1 941 839	2 077 987	1 955 832	865500	1219371
Готова продукція	1103	9 708	6 651	5 218	10 199	7140	17917
Товари	1104	5 397	108 253	954	774	991	895
Поточні біологічні активи	1110	4 184	5 500	8 755	8 450	3927	6107

Продовження таблиці Г.1

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	35 448	101 640	1 023 252	588 052	371450	1262432
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	630 940	913 033	527 910	740 764	1957820	2219864
з бюджетом	1135	117 227	155 637	115 292	21 454	71776	180537
у тому числі з податку на прибуток	1136	2 903	19 152	19 063	21 358	21358	21358
Дебіторська заборгованість за розрахунками нарахованих доходів	1140	93 557	4 276	28 111	943	315	239
Дебіторська заборгованість за розрахунками внутрішніх розрахунків	1145	682 440	1 509 858	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	203 873	33 691	36 223	72 866	38858	58279
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 067 629	565 647	279 733	2 116 234	1808260	943129
Готівка	1166	4 857	2 956	78	3 626	12799	1855
Рахунки в банках	1167	1 057 439	562 588	279 407	2 112 538	1795403	940694
Витрати майбутніх періодів	1170	191 393	331 892	-	-	-	-
Інші оборотні активи	1190	79 164	107 582	95 866	117 101	234065	899635
Усього за розділом II	1195	6 281 415	7 524 179	5 823 403	8126611	8026233	9801233
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	147 763	172 222	75752	75709
Баланс	1300	13581038	14909298	11905963	13792446	13897572	15340438
Пасив	Код рядка	Рік					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
I. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 060 941	2 060 941	2 060 941	2 060 941	2060941	2060941
Капітал у дооцінках	1405	973 939	978 132	-	-	-	-
Додатковий капітал	1410	5 468 310	6 144 493	352	462	413	518
Резервний капітал	1415	106 647	183 202	214 561	289 588	369079	461636
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	31 514	31 514	6 042 627	6 692 703	6349396	7136507
Усього за розділом I	1495	8 641 351	9398282	8318481	9043694	8779829	9659602
II. Довгострокові зобов'язання та забезпечення							
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	530 587	363 544	3583	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-	-	-	42055	42414
Інші довгострокові зобов'язання	1515	191 303	191 303	323 935	290 393	107744	162620

Продовження таблиці Г.1

Довгострокові забезпечення	1520	750 756	675 253	45 599	46 284	6281	3186
Цільове фінансування	1525	455 744	543 325	-	-	1231018	1030599
Усього за розділом II	1595	1397803	1409881	900 121	700 221	1390681	1238819
III. Поточні зобов'язання та забезпечення							
Короткострокові кредити банків	1600	-	-	-	-	757792	902726
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-	123 934	58 079	18802	21316
товари, роботи, послуги	1615	186 970	288 685	437 069	829 463	929041	1195869
розрахунками з бюджетом	1620	101 076	61 229	255 389	275 847	174858	143350
розрахунками зі страхування	1625	11 968	15 526	16 319	18 322	31747	38741
розрахунками з оплати праці	1630	50 552	82 232	85 238	105 747	156564	173830
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 794 924	1 419 783	591 760	1772305	322436	315751
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	5 048	519 556	-	-	-	-
Поточні забезпечення	1660	591 463	990 050	269 751	373 555	1113658	1347744
Доходи майбутніх періодів	1665	578 888	480 220	625 047	488 956	129534	215594
Інші поточні зобов'язання	1690	220 995	243 854	105 769	92 310	10630	5096
Усього за розділом III	1695	3541884	4101135	2510276	3964584	3645062	4360017
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-	177 085	83 947	82000	82000
Баланс	1900	13 581 038	14 909 298	11 905 963	13 792 446	13897572	15340438

Таблиця Г.2 – Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Стаття	Код рядка	Рік					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
I. Фінансові результати							
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6052436	7820240	5996142	7513302	9361477	9796027
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(5 301 501)	(6 281 674)	(3 540 973)	(4 618 846)	(5463026)	(4992169)
Валовий: Прибуток	2090	750 935	1 538 566	2 455 169	2 894 456	3898451	4803858
Інші операційні доходи	2120	467 016	1 070 054	628 105	326 158	561134	1001201

Продовження таблиці Г.2

Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-	19	3	-	-
Адміністративні витрати	2130	(178 706)	(218 286)	(283 439)	(221 656)	(405227)	(479232)
Витрати на збут	2150	(231 944)	(306 106)	(182 046)	(64 102)	(92081)	(27429)
Інші операційні витрати	2180	(1 375 524)	(843 976)	(1 723 265)	(1 333 086)	(2898178)	(2001993)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(808)	(343)	(822)	(349)	(-)	(55)
Фінансовий результат від операційної діяльності: Прибуток	2190	-	1 240 252	894 524	1 601 770	1064099	3296495
збиток	2195	(568 233)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Інші фінансові доходи	2220	14 560	63 327	-	-	74	53887
Інші доходи	2240	874 038	70 728	63 027	69 817	87326	133202
Дохід від благодійної допомоги	2241	152	543	620	496	667	417
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)	(39 605)	(28 379)	(39506)	(15738)
Інші витрати	2270	(13 087)	(10 205)	(3 735)	(369 142)	(88298)	(1908184)
Фінансовий результат до оподаткування: Прибуток	2290	307207	1364102	914211	1274066	1023695	1559572
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	23 017	(270 453)	(175 544)	(202 250)	(202006)	(302903)
Чистий фінансовий результат: Прибуток	2350	330224	1093649	738667	1071816	821689	1256669
II. Сукупний дохід							
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	5 715	4 193	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	2	-	(52)	110	-	(49)
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	386	-	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(85)	(72)	-	-	-	2490
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	5 632	4 121	334	110	-	2441
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	5 632	4 121	334	110	-	2441
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355, та 2460)	2465	335 856	1 097 770	739 001	1 071 926	450918	824130

Продовження таблиці Г.2

III. Елементи операційних витрат							
Матеріальні затрати	2500	3 923 091	5 295 592	888 022	587 887	1678486	747084
Витрати на оплату праці	2505	1 183 468	1 508 191	1 592 684	1 636 444	2474246	2362294
Відрахування соціальні заходи	на 2510	248 831	306 666	328 003	313 485	482454	483520
Амортизація	2515	165 197	162 798	620 981	476 295	393244	330569
Інші операційні витрати	2520	1 336 539	663 746	2 757 188	3 377 257	3422894	4551208
Разом	2550	6 857 126	7 936 993	6 186 878	6 391 368	8451324	8474675